

***EGERÁGI TÁLTOS CSIKÓ
ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA***

Készítette:

GRADVOHL JÁNOSNÉ ÓVODAIGAZGATÓ

Tartalom

I. Bevezető	5
A Pedagógiai Program jogszabályi háttere	5
Bevezetés az intézmény pedagógiai programjához.....	6
Az intézmény adatai.....	6
II. Az intézmény bemutatása.....	7
III. Az óvodai nevelés feladatrendszere.....	8
Gyermekekép, Óvodakép.....	8
IV. Az óvoda nevelési alapelvei.....	10
V. Az óvodai nevelési céljai.....	10
5.1 A gyermek szükségleteinek kielégítése.....	11
5.2 Az érdeklődés fenntartása, továbbfejlesztése.....	11
• A motívumok kiegyenlítődésére törekvés:.....	11
• A gyermek érzelme és akarata a nevelési folyamatban.....	12
VI. Az óvodai nevelés feladatai.....	12
- Az óvodai nevelés általános feladatai.....	12
- Az életmód alakítása.....	12
• Dohányzás megelőzési vagy Egészség Kiegészítő Óvodai Program.....	13
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás magalapozása „Zöldóvoda” cím.....	14
- az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.....	16
• Boldog Óvoda Program.....	19
• Állatbarát Óvoda cím és ahhoz kapcsolódó feladatok	19
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.....	21
VII. Az intézmény életének megszervezésének elvei.	24
Személyi feltételek.	24
Tárgyi feltételek.	26
Az óvodai élet megszervezése.....	27
- Befogadás.....	27
- Napirendi javaslat.....	28
- Heti rendi javaslat.....	30
A nevelés tervezése, dokumentálása	31

VIII. Az óvoda kapcsolatai.	32
• A családdal való együttműködés alapelvei	32
• Szülő, gyermek pedagógus, együttműködésének formái, módszerei, lehetőségei	33
• Továbbfejlesztés lehetőségei, tartalma	34
• Egyéb kapcsolatok	34
IX. Az óvodai élet, tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai.	35
Játék	35
Verselés, mesélés	40
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	44
Rajzolás, mintázás, kézi munka	47
Mozgás	50
Külső világ tevékeny megismerése, (benne matematikai tapasztalatok szerzése)	54
Munka jellegű tevékenységek	59
Tevékenységekben megvalósuló tanulás	61
X. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére	64
Testi érettség	64
Lelki érettség	64
Szociális érettség	65
XI. Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése	66
11.1 Integráció, inklúzió	66
11.2 Sajátos nevelési igényű gyermekek	67
11.3. Beilleszkedési tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermekek nevelése	70
11.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő Pedagógiai tevékenységek	
Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek nevelése	71
11.5. Kivételes képességű gyermekek (tehetséges gyermek)	73
11.6. Különleges ellátást igénylő gyermekek nevelése	75
Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek ellátása az óvodában	75
A fokozott kockázatú allergiás gyermek ellátása az óvodában	79
XII. Az óvodai szociális segítő tevékenység	80
XIII A gyermek és ifjúság védelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	82
A gyermekvédelem célja, feladatai	82
▪ A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	86
XIV. Speciális feladatok az óvodában	87

XV. Az óvodából az iskolába való átmenet.	89
Legitimációs záradék.....	91
Érvényességi rendelkezések	94
Felhasznált irodalom	96
Melléklet:	97
1. Etikai kódex.....	97
2. Kötelező eszközök és felszerelések jegyzéke.....	99

I. Bevezető

1.1 A Pedagógiai Program jogszabályi háttere

- 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012.(VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény végrehajtásáról
- 363/2012.(XII.17.) kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról és annak módosításáról szóló, a 137/2018. (VII.25.) kormányrendelet
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023.(VIII.30.) kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi. LII. törvény végrehajtásáról
- 402/2023.(VIII. 30.) kormányrendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 77/2025. (IV.15) Kormány rendelet (Módr.1) által megállapított 1. rendelkezés első alkalommal a 2025-2026-os nevelési évben
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról, valamint az ide vonatkozó módosítások
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- A fenntartó helyi rendeletei, határozatai
- Nevelőtestületi határozatok
- Az óvoda szabályozó dokumentumai:
- Alapító okirat
- Egerágyi Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde helyi Pedagógiai Programja
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Útmutatók-Oktatási Hivatal
- Országos Tanfelügyelet kézikönyve az óvodák számára
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (kiegészítőkkal)
- Önértékelési kézikönyv óvodák számára

1.2 Bevezetés az intézmény pedagógiai programjához

Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde elkészített pedagógiai programja tartalmazza az óvodás korú gyermekek gondozásához-neveléséhez szükséges feladatokat, a nevelési célokat, a nevelés alapelveit, és a tevékenységi formákat. Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.

Az intézményben dolgozó nevelők egységes nevelési elképzeléseket és értékeket kívánnak közvetíteni, melynek lényege a gyermekkép és a felnőtt szerepéről alkotott nézetek koherenciája. Intézményünkben az inkluzív, befogadó pedagógiai szemlélet és gyakorlat érvényesül, fontos értékünk a sokszínűség, amelyet nevelési programunk tükröz.

A program kiterjed az óvoda és a helyi iskola közötti szoros kapcsolatra is. Ezért a program végén összekötő kapocsként az óvodából iskolába való átmenet fejezete szolgál.

Programunkban fontosnak tartjuk az új ötletek, elképzelések, újítások bevezetését és annak kivitelezését. Az Alapprogram szerint, munkánk során a napi gyakorlatban is alkalmazunk különböző innovatív pedagógiai törekvéseket, amelyek biztosítják az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését.

Intézményünk szem előtt tartotta mindig, hogy munkája során emberi sorsokat befolyásol. E terv is annak reményében születik, hogy intézményünk az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjának segítségével, tervszerű pedagógiai munkával a gyermekek életkorának megfelelően pozitív irányban befolyásolja fejlődésüket.

1.3 Az intézmény adatai

- Az intézmény hivatalos neve: Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde
- Az intézmény címe, telefonszáma: 7763 Egerág, Szabadság tér.9. Tel: 06-72-240-229
- A költségvetési szervalapító- és fenntartója szerve, székhelye: Egerág Község Önkormányzat Képviselő Testülete 7763 Egerág Szabadság tér.9. Tel: 06- 72-800-289
- Az óvodaalapító okiratának száma, kelte: EKÖ/264-5/2025 2025.06.20.
- Az engedélyező szerv neve: Magyar Államkincstár
- Az óvoda vezetője, a program benyújtója: Gradvohl Jánosné

II. Az intézmény bemutatása

Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde önálló intézmény, mely az Alapító okiratban meghatározottak alapján végzi a feladatait.

Intézményünkben több település gyermekeinek nevelése-oktatása folyik, de többségében helybeli óvodások, alkotják az intézmény gyermekközösségét. A körzetünkhöz Egerágon kívül, még 3 település is tartozik, ahonnan szintén több gyermek is jár, de vannak nem körzeti gyermekeink is. A Szociológiai és gazdasági környezet átlagos, a településeken nincs sok munkalehetőség. Az idejáró gyermekek szülői hátterére jellemző a középfokú iskolai végzettség, de van alacsonyabb iskolázottságú, és felsőfokú, végzettséggel rendelkező szülő is. A gyermekek szeretnek intézményünkbe járni, és mi is szívesen, szeretettel fogadunk minden gyermeket.

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Az intézményben - két gyermekcsoportot alakítottunk ki, egy Napsugár csoportot ahová közép-nagycsoportos gyermekek, és egy Katica csoportot ahová kis-középső csoportos korú gyermekek járnak.

Az óvoda szakmailag és a munkáltatói jogok gyakorlásának tekintetében önálló intézmény. Gyermekközpontú szemlélettel, optimális környezeti feltételekkel, tágas csoportszobákkal, külön fejlesztő szobával, esztétikus környezettel, nagyméretű parkosított udvarral, várjuk, a hozzánk érkező gyermekeket. Fontos, hogy a gyermeket, mint fejlődő személyiséget intézményünkben szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illesse meg. Gyermekeink nevelése az Alapprogram alapján elkészített saját Pedagógiai Program szerint történik. A fent nevezett dokumentum, és az általunk elkészített saját program egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy intézményünk szakmai önállósága és sokszínűsége mellett érvényesülhetnek azok az általános szakmai igények, amelyeket a társadalom elvár a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

Intézményünk felvállalta a sajátos nevelési igényű (továbbiakban: SNI- tanulásban akadályozott) gyermekek nevelését is, amit az intézmény Alapító okiratában meg is határoztunk. A fenntartó tehát az óvodában köteles megszervezni a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátását, valamint a sajátos nevelési

igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatását. Pedagógusaink minden esetben figyelembe veszik a sajátosság mértékét, célunk, hogy ezek a gyermekek is egyenlő esélyekkel és jogokkal rendelkezzenek. Éppen ezért az első pillanattól kezdve mindent megteszünk fejlődésük és beilleszkedésük érdekében.

III: Az óvodai nevelés feladatrendszere

Gyermekkép, Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda a családi nevelés kiegészítője a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Az óvodában miközben az teljesíti funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiség-fejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételek. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások -beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is –együttesen határozzák meg. E tényezők hatásainak következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.

Intézményünk hitvallása, hogy a mai felgyorsult, rohanó világban egy nyugodt szigetet nyújtunk gyermekeinknek, amely segít nekik a boldog gyermekkor megőrzésében. Intézményünk ezt a szerepet kívánja betölteni. Alapvető feladatunk a gyermekek óvása, védelme. Ki kell reszteni a modern élet stressz hatásait: optimális környezeti feltételek biztosításával, a gyermekekkel kialakított szeretetteljes, őszinte kapcsolattal, egymásra figyelemmel igyekszünk derűs, óvodai légkört teremteni. Mindennek az alapelve a gyermeki személyiség elfogadása, a szeretet, a bizalom, a tisztelet, a megbecsülés, a biztonságérzet kialakítása. Így a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását. Fontos a gyerekeket olyan tapasztalatok birtokába juttatni, hogy eligazodjanak az őket körülvevő világban.

Igyekszünk munkánk során olyan nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásokat alkalmazni, amelyek igazodnak a gyermekek személyiségéhez.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodáskorú intézményünkbe járó gyermekek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Nevelésünk célja, az óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődésének a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, a hátrányok csökkentése, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevétele, kiemelt figyelmet fordítva az eltérő kie-

melt figyelmet igénylő gyermekek ellátására, továbbá a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek ellátására, fejlesztésére is.

Gondoskodunk: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor specifikus alakításáról, az egészséges életmódra történő nevelésről, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű- életkornak és fejlettségnek megfelelő- tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról.

A játék tevékenységen keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről, a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Feladatunknak tekintjük a kisgyermekkor legfőbb tevékenységének, a szabad játéknak a védelmét. Hiszünk a nevelés óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő és értékmegőrző szerepében. Segítjük a hátrányos szociális környezetből jövő gyermekek beilleszkedését. A pedagógiai programunk megírásánál fő szempont volt, hogy olyan programot írjunk, amely tartalmazza a legújabb nevelési törekvéseket, ugyanakkor nem szakít az eddigi nevelési értékekkel, megőrzésre méltó hagyományaival. Olyan programokat használtunk forrásmunkaként, melyeknek hangsúlyos vonásai megegyeznek pedagógiai alapelveinkkel. Ilyen pl.: a gyermekek egyéni különbségeinek figyelembevétele, a családi nevelést kiegészítő sajátos szocializáció. A nyitott neveléssel lehetőséget teremtünk az egyéni különbségek és képességek differenciált fejlesztésére. Pedagógiai munkánk mindenkor a gyermekek személyiségéhez igazodik. Programunkban nagy hangsúlyt kap az érzelmi nevelés, ezért a Boldog Óvoda „Boldogságóra” projekt programját is alkalmazzuk. Fontosnak tartjuk az állatok védelmét a felelősségteljes állattartás, gondozás fontosságát is, ezért „Állatbarát óvoda” címmel is rendelkezünk. Nagy hangsúlyt fektetünk még a vizuális nevelés és a néphagyományok őrzése a környezeti, fenntarthatóságra nevelés fontosságára, (célunk minél előbb megszerezni a ZÖLDÓVODA címet), de a prevenciót is fontosnak tartjuk, ezért a „Dohányzás megelőzése” programot is végezzük óvodánkban. A művészeti tevékenységeken keresztül a gyermeki önkifejezés és a kreativitás fejlesztését helyezzük előtérbe. A programunk a helyi sajátosságok figyelembe vételével a külső partnerek elvárásainak összehangolásával, saját tapasztalatainkra támaszkodva készült.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében (ha van ilyen gyermekünk) biztosítjuk az önazonosság megőrzését, a nemzeti identitás erősítését, a nemzeti hagyományok átörökítését, a nemzeti gyermekek nyelvi nevelését és multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekek óvodai nevelésében szintén biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

IV. Az óvodai nevelési alapelvei

Nevelési alapelveink az alapprogramban meghatározott elvekre épülnek. Az Alapprogram az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi, és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény is egyszerre. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Óvodánk nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Óvodánkban már a befogadáskor anamnézis lap kerül kitöltésre, majd a beilleszkedést követjük nyomon, ezek után az OVPED program segítségével egyéni fejlesztési terveket készítünk évente két alkalommal (decemberben és májusban) a gyermekeinkről, amik segítik a folyamatos, tervszerű tudatos fejlesztő munkánkat.

A személyiség szabad kibontakozásában a gyermekeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek is meghatározó szerepe van.

V. Az óvoda nevelési céljai

Ahhoz, hogy elérjük nevelési céljainkat, és meg tudjuk valósítani feladatainkat, különböző feltételeknek kell megfelelnünk:

- Ismernünk kell az óvodás gyermek életkori sajátosságait – (az érzelem, döntő szerepet kap a megnyilvánulásaiban)
- Biztosítjuk a derűs légkört, ami az óvodai nevelés meghatározója, a megfelelő napi-
rendet, tervszerűséget
- Együttműködünk a családokkal, hiszen velük együtt alapozzuk meg a gyerekek személyiségének, képességeinek kibontakozását. Figyelembe vesszük az eltérő kulturális társadalmi helyzetből adódó sajátosságokat. Nem hagyjuk figyelmen kívül az első három év hatásrendszerét

A nevelési folyamatnak az eredményeit teszi elérhetővé az óvoda oldott légköre, a játék szerepének hangsúlyozása, a nevelés jellegének gyermekközelsége, a túlzott szervezettség és szabályozottság feloldása. Hangsúlyt kap a gyermek önállóságának, alkotóképességének, aktivitásának a fejlesztése.

Az óvodai nevelés különböző területein elért eredmények járulnak hozzá ahhoz, hogy a gyermek személyiségfejlődése olyan szintre jusson, hogy alkalmassá váljon 6 éves korára az iskolai életre. A gyermek tapasztalatot szerezhet spontán módon és pedagógiailag szervezetten, ami akkor hatékony, ha életszerű és természetes, illeszkedik a gyermek életébe, illetve, ha a gyermek saját tevékenysége során szerez tapasztalatot. A tapasztalat tartalmának megértése függ a gyermek életkorától és fejlettségétől. A tapasztalatok nyújtása során meglévő érzelmek fejlődésére vagy megváltoztatására, vagy újak keltésére törekszünk. A közösségi élményeknek fokozott jelentőségük van. Különböző tapasztalatokat szerezhetnek a környezet eseményeiből, konfliktushelyzetekből. Három-négy éves korban fogalmazódnak meg először a gyermekben a külvilág tapasztalataira épülő értékelések, elemi általánosítások, melyekre a konkrétság és az erős érzelmi viszonyulás jellemző. A tapasztalatok megszerzésével és az elemi általánosítás tudatosításával párhuzamosan kezdenek kialakulni a megfelelő magatartásformák. Ebben a folyamatban a gyakorlásnak van nagy jelentősége.

5.1 A gyermek szükségleteinek kielégítése

Ami lehet biológiai (testi) és pszichikus (lelki). A gyermek vágyait, szükségleteit a különböző egyéni és csoportos tevékenységformákban igyekszik levezetni, amihez biztosítjuk a feltételeket. Tetterekészség, beállítódás hatására újabb célokat fogalmaz meg, pl. újra eljátszani a körjátékot, újra meghallgatni a mesét. Minden újrakezdés többet jelent az előző pusztá megismétlődésnél, mert kiegészül az előző tevékenység során megfogalmazott érzésekkel, gondolatokkal. A gyermek figyelme egyre inkább az eredményre irányul. Ahogy kezd örülni egy szépen elkészített alkotásnak, úgy kezd az eredményre törekvés meghonosodni a gyermek életében. Ezt a folyamatot, a feltételek megteremtésével és a gyermek motiválásával segítjük, illetve a gyermek igényeihez igazodó módszerekkel.

5.2 Az érdeklődés fenntartása, továbbfejlesztése

Átrendeződik a gyermek érdeklődése a nevelés folyamatában. Óvodáskor végére kezd kialakulni a gyermekben a környezet valamilyen jelentősége iránti fokozottabb érdeklődés. Az érdeklődés aktivizálja a gyermeket, ezért szükséges a fenntartása, továbbfejlesztése.

A motívumok kiegyenlítődéssére törekvés

Nagy különbség van a gyermekek között a motívumok rendszerében. Egyik gyerekénél a tevékenységi vágy, másiknál a felnőttekkel kialakított kapcsolat magatartására törekvés a döntőbb. Van, akinél a munka vagy a játékra serkentő motívum az erősebb. Az óvodai nevelés

folyamatában a motívumok fejlődéséhez biztosítjuk, hogy a sikerélmény motívuma kerüljön előtérbe, és a játék motívumának erősítése mellett, és ennek hatására alapozódjanak meg a különböző tevékenységi formák motívumai is.

A gyermek érzelme és akarata a nevelési folyamatban

Az óvodás gyermek cselekedeteiben jelentős helyet foglalnak el az érzelmek, melyekhez nem kapcsolnak elvont fogalmakat. Az érzelmeket egyre jobban erősítik a tapasztalások és a tudati elemek. Tehát az érzelmek fejlesztése a tapasztalatok és a tudatosság fejlődésével, fejlesztésével oldható meg. Az érzelmeket olyan erőnek tekintjük, amely a nevelés minden területét és mozzanatát átszövi. Természetesen a pedagógus figyelembe veszi a gyermekek fizikai és érzelmi állapotát és rugalmasan ahhoz igazítja a tevékenységek feltételeit.

Az érzelmek nevelésében három egymással összefüggő feladatot tartunk szem előtt:

- Fejlesztjük a gyermekek fogékonyságát, új tartalommal töltött érzelmi benyomások befogadására.
- Olyan lehetőségeket teremtünk, ahol a gyermeknek módja nyílik az érzelmek átélésére, és annak cselekvésben történő gyakorlására.
- Az érzelmek fejlődésében nagy szerepe van a felnőtt példájának. Ezért igyekszünk minden eseményre a gyermek által észlelhető érzelmi rezdüléssel reagálni. Az érzelmek fejlesztéséhez felhasználjuk a mesélést, bábozást.

Nevelési céljaink meghatározása a gyermeki szükségletekre fókuszál, és összhangban van a külső partnereink elvárásaival.

VI. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés feladatai:

A nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

Ezen belül:

- egészséges életmód alakítása
- az érzelmi az erkölcsi és az életorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmód alakítása, életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken ala-

puló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához. Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Ezen belül az óvodai nevelés feladata:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése
- harmonikus összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés a betegségmegelőzés és az egészség-megőrzés szokásainak alakítása
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezet-tudatos magatartás megalapozása
- a megfelelő szakemberek bevonásával- a szülővel, az óvodapedagógussal együtt működve- speciális gondozó,- prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Dohányzás megelőzési vagy Egészség Kiegészítő Óvodai Program

A prevenció, azaz megelőzés is fontos feladatunk. Ezért intézményünk a „**Dohányzás megelőzési Program**” vagy **Egészség kiegészítő programhoz** is csatlakozott és ennek a program csomagnak a segítségével valósítja a meg óvodánkban a prevenciót.

A megelőzés egyik leghatékonyabb formája, hogy a gyermekek olyan információk birtokába jussanak, amelyek alapján a dohányzást helytelenítő attitűdnek érezzék. Az egészséges életmód kialakulásának nélkülözhetetlen feltétele, hogy a gyermek ismerje azokat a káros hatásokat, amelyeket később figyelembe tud venni a dohányzásra ösztönző befolyásokkal szemben.

A Dohányzás megelőző programhoz csatlakozva, mely az óvodás korú gyermekek életkorának felel meg folyamatosan történik az ismeretek feldolgozása, elmélyítése. A program elsődleges célja az óvodáskorú gyermekek egészségének védelme, és feladata többek között az egészséges életmód választását megkönnyítő, dohányzással kapcsolatos attitűd formálása. A tanév folyamán megismertetjük gyermekeinkkel a Dohányzás megelőzési vagy egészség Kie-

gészítő programot, amely 4 témakört foglal magába és dolgoz fel, „Csiszta mókus négy élete” című mese segítségével, és segít abban, hogy a gyermekek megfelelő ismereteket kapjanak ahhoz, hogy későbbi életükben az egészséges életmódot válasszák.

A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása „Zöldóvoda” cím.

A ZÖLDÓVODA cím megszerzésére való törekvésünk pedig szintén ösztönöz bennünket arra, hogy figyeljünk az egészségvédelemre, az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek bővítésére, elsajátítására, a szelektív hulladékgyűjtéstől az újra hasznosításig, továbbá fontosnak érezzük a környezetünk védelme, a fenntarthatóságra nevelés óvodában történő megismertetését, a téma elmélyítését.

Fontos feladat a gyermekek gondozása: a táplálkozás, öltözködés, testápolás biztosítása. Az intézményben lévő gyermekek megismerik azokat a szokásokat és szabályokat, amelyek segítik egészségük megóvását. Intézményünk egészséges és biztonságos környezetet nyújt a gyermekek fejlődéséhez, és fejlesztéséhez. Fontosnak tartjuk, hogy a játéktevékenységre, szabad levegőn tartózkodásra mindig elegendő idő jusson. Óvodánk nagy udvara lehetőséget nyújt arra, hogy a két csoport együtt játszasson, a gyerekek találkozassanak a másik csoportba járó testvéreikkel, barátaikkal. A játékidő nagy részét az udvaron töltjük, ha az időjárás engedi. Az udvarunkon található felszerelési tárgyak, játékok segítik a különböző korú gyermekek mozgásának fejlődését. A csúszda, mászóka, homokozó, különböző szabadtéri játékeszközök, az óvoda udvarán található betonozott rész, (biciklizéshez) változatos tevékenységre készítik a gyermekeket. Feladataink közé tartozik a testi képességek fejlesztése is, mely különböző tevékenységformákon keresztül valósul meg, valamint nagyon fontos a mindennapi testedzés. A gyerekek mozgásigényét a testi nevelés tevékenységén kívül az udvaron végezhető mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások elégítik ki. Mindennapos tevékenységünk során fontos feladatunknak tartjuk a környezet védelméhez, és annak megóvásához kapcsolódó szokások kialakítását, a környezettudatos magatartás megalapozását.

Az egészséges és biztonságos környezet biztosításához hozzátartozik az udvar mellett az óvoda helyiségeinek rendszeres takarítása, a felszerelési tárgyak, játékok folyamatos tisztántartása. Óvodánk tágas, világos csoportsobákkal rendelkezik. A gyermekek komfortérzetét növeli, hogy az asztalok, székek, ágyak és a mosdóban a szerelvények magassága megfelelnek testméreteiknek. Az öltözőben minden gyerek jellel ellátott külön fogassal és tároló hellyel, a mosdóban külön törölközővel, fogkefével és fogmosó pohárral rendelkezik. A törölközőket hetente, az ágyneműket, lepedőket kéthetente hazaadjuk tisztításra.

A gyermekek egészségét óvjuk a naponta többszöri szellőztetéssel és az egyenletes szobahőmérséklet fenntartásával. A balesetek megelőzése fontos feladatunk, ezért megismertetjük a gyermekekkel a berendezési tárgyak, játékok, felszerelések rendeltetésszerű használatát és ügyelünk ennek betartására. Ha mégis baleset történik, gondoskodunk a gyermekek orvosi ellátásáról. Feladataink közé tartozik, a betegségek megelőzése és korrekciója. A napközben megbetegedett gyermeket a többiektől elkülönítjük, és a szüleit azonnal értesítjük. A fertőző betegségek terjedését szellőztetéssel, megfelelő fűtéssel, edzéssel, higiénikus eszközhasználattal, és fertőtlenítéssel, rendszeres tisztálkodással előzzük meg.

Fontos feladatunk az egészséges életmód alakítása, mert ez befolyásolja a gyermek egészségi állapotát is. Ezen belül szükséges a helyes életritmus kialakítása, a testápolás, a táplálkozás, öltözködés, mozgás, pihenés megszervezése és szokásainak alakítása. Ezeket a tevékenységeket minden nap, rendszeresen, a napirendben meghatározott időben végezzük. Az óvodások napi háromszor étkeznek (reggeli, ebéd, uzsonna). Az étrend összeállítása megfelel a gyerekek életkori szükségleteinek. Igyekszünk minél több zöldséget, gyümölcsöt, teljeskiőrlésű terméket beiktatni az étrendjükbe. A szülőket minden hétfőn tájékoztatjuk a gyerekek heti étrendjéről. (a faliújságon elhelyezett heti étlap segítségével). A gyerekeket az étkezésnél kulturált viselkedésre, igényességre, önállóságra, önkiszolgálásra szoktatjuk. A közép-nagy csoportos korú gyermekek terítési, tálalási feladatokat, naposi rendszer segítségével látnak el. A gyerekeket arra szoktatjuk, hogy azonnal mossanak kezét WC-használat után, étkezés előtt és után, udvari játék, homokozás, festés és minden más esetben, amikor szükséges. Az óvodában a gyerekek ebéd után fogat mosnak. (kiscsoport első félévben még csak öblöget, második félévtől fogat mos) Elősegítjük a helyes fogmosás, orrfújás és zsebkendőhasználat kialakulását. A papír zsebkendő a csoportokban a gyerekek számára mindig elérhető. A gyerekeket arra szoktatjuk, hogy szükségleteiket szóban kifejezzék, önmagukkal és környezetükkel kapcsolatban igényeljék a rendet, tisztaságot. Óvodai csoportunkban 12⁴⁵-től 15⁰⁰-ig biztosítjuk a csendes pihenőt. Pihenés előtt, és ha szükséges alatt is, a csoportszobát folyamatosan szellőztetjük. Elalvás előtt mesével biztosítjuk nyugalmukat, kellemes közérzetüket. Az egészséges életmód kialakításánál rendkívül fontos az óvónői jelenlét, mert a személyes példamutatás példaértékű.

Feladatunk továbbá, hogy adott esetben megfelelő szakemberek bevonásával –szülővel, az óvodapedagógussal, együttműködve- prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátását is végezzük olyan gyermekek esetében, akiknél problémát észlelünk. A gyermekek testi fejlődését a gyermekorvos és a védőnő kíséri figyelemmel. A veszélyeztetett rendellenességek korai felismerése érdekében a védőnő évente elvégzi a szükséges vizsgálatokat

(látás- hallásvizsgálat), valamint a nagycsoportosok státuszolását (súly- magasságmérés, fogak vizsgálata, tüdő térfogatának mérése). A gerincoszlop elváltozásainak érdekében ügyelünk arra, hogy a gyerekek megszokják a helyes testtartást. A beszédhibák korrekcióját óvodánkban logopédus végzi.

Nagyon fontos feladat a prevenció (megelőzés), ezért igyekszünk a gyermekek életkorának megfelelően beszélni arról is, hogy mennyire káros pl. a sok cukor, só fogyasztása, az alkohol ivása, továbbá az egyéb ártó szerek, nikotin használata. (Dohányzás megelőzési program)

Feladatunk továbbá, a 2011.évi CXCV. törvény 62. § (1a)–(1e) pontja alapján

- a) a 62. § (1a)–(1e) bekezdése szerint a diabétesszel élő, valamint
- b) a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére, fokozott figyelmet fordítani.

A törvény értelmében az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek és tanulók esetében az óvoda, gondoskodik a napközbeni alapvető speciális ellátásról: a vércukorszint szükség szerinti méréséről, valamint – szükség esetén, orvosi előírás alapján – a szülővel, törvényes képviselővel történt egyeztetést követően, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadásáról, a megfelelő szakmai továbbképzést elvégző, pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy révén.

Óvodánkban mindkét csoportban van megfelelő végzettséggel rendelkező óvodapedagógus kolléga.

Az érzelmi az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

- 1) Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására. Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Mindezért szükséges, hogy:

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások ériék
- a gyermekek és az óvoda alkalmazottai, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek

- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól

2.) A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) szokás és normarendszerének megalapozása.

3.) Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

4.) A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamilyeni alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja, és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.

5.) A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A legújabb kutatások szerint ebben a korban az érzelmi intelligencia fejlődésének sokkal meghatározóbb, jelentősebb szerepe van a későbbi életben, mint az értelmi intelligencia fejlődésének. Ennek alapján mi is erre fektetjük a fő hangsúlyt a nevelésben. A magasabb rendű érzelmek, tapasztalatok során alakulnak ki, ezért meghatározó a családban a szülők szerepe, az intézményben pedig a mi szerepünk.

Az érzelmi biztonságot és a pozitív érzelmek fejlődését az alábbi elvek alapján valósíthatjuk meg:

- Minden gyermek szeretetteljes befogadásával és megértésével
- Szituációkban, élethelyzetekben és érzelmeket aktivizáló hatásokkal,
- Művészi eszközökkel,
- Érzelmeket kifejező megnyilvánulások támogatásával, a szükséges kontroll erősítésével,
- Az érzelmeket átélő felnőtt empatikus magatartásmintájával

A szocializáció és a szocializált között fennálló kölcsönhatás folyamatos. A gyermek is formál minket, ő is aktív résztvevője, alakítója a szocializáció folyamatának. A családi védett-

ségből kilépő gyermek számára kitágul a szociális tér, egyre nő a személyiségére hatást gyakorló felnőttek száma. Fontos, hogy az intézmény alkalmazottai és a gyermekek, a gyermekek, valamint az intézmény alkalmazottak közötti kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus személyén kívül az óvodában dolgozó valamennyi felnőtt kommunikációja, bánásmódja és viselkedése is modellértékű kell, hogy legyen. Az intézményben a szocializáció újabb minőségét éli át a gyermek. Megtanulja megismerni önmagát, a társas életben elvárt viselkedésmódokat, az együttélés szabályait. A gyermek és az óvodapedagógus között, gyermek- dajka, gyermek-gyermek között létrejövő pozitív érzelmi kapcsolat befolyásolja a gyermek szociális érzékenységét, közérzetét. A jó közérzet pedig növeli biztonságérzetét.

A szocializáció szempontjából a szabad játéktevékenységeknek van a legnagyobb jelentősége. A közösségi élet szabályai között ésszerű korlátokkal valósul meg a játék szabadsága és a gyermekek önkifejező törekvése.

Feladataink a szocializáció támogatásában:

- Gazdag szociális színtereket, gazdag tevékenységrendszert biztosítani,
- Gyermekek társas kapcsolatait megfigyelni, alakítani,
- Gazdagítani közös élményeiket,
- Ápolni a csoportélet hagyományait,
- Megalapozni a viselkedéskultúrát,
- Rendszeresen biztosítani a társas szabályjátékokat,
- Erősíteni a hazához, tájhoz, a keresztény kulturális értékekhez, kultúrához való kötődést, az értékek megbecsülésére nevelni,
- Különbözőségek elfogadása, tisztelete
- Számba venni a gyermeket érintő családi eseményeket,
- Megteremteni a jeles napok, szimbolikus ünnepek hagyományait,
- Szokás és normarendszer megalapozása
 - Fejleszteni a gyermekek erkölcsi tulajdonságait (segítőkészség, együttérzés, önzetlenség, figyelmesség)
 - Fejleszteni a gyermek erkölcsi akaratát (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat)
- Ösztönözni a gyermeket, a vállalt tevékenység befejezésére, és motiválni a vállalt feladatokban rejlő nehézségek leküzdésére,
- Alakítani énképüket,

- Szükség esetén speciális nevelési segítséget nyújtani, megfelelő szakember segítségével (Nevelés tanácsadó, logopédus stb.),
- Alakítani testi-lelki harmóniájukat

A fenti feladatok egy részének eredményes megvalósításának érdekében csatlakoztunk a „**Boldog Óvoda**” programhoz, amely az eddigi tapasztalatok alapján csökkenti a gyermekek szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de jobban is teljesítenek azok, akik a programban részt vesznek. A Boldogságórák célja, hogy a gyermekek könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget, továbbá a pozitív pszichológia kutatásainak eredményeire építve és annak módszereit alkalmazva az óvodások csoportosan és egyénileg ismerjék meg a boldogság fő összetevőit. Mindeközben olyan gyakorlatok elvégzésére inspiráljuk őket, amelyek – a boldogságkutatók tapasztalatai alapján – hozzájárulnak a gyerekek boldogság-szintjének növekedéséhez.

Az eredmény: optimista, magabiztos és kitartó óvodások, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokot, és boldog, határozott, pozitív énképpel rendelkező iskolássá, majd felnőtté válnak. A Boldogságórák lehetőséget adnak a gyermekek számára, hogy megtanulják, hogyan fejezzék ki érzelmeiket. Tanulnak az empátiáról, elfogadásról, kapcsolataik ápolásáról, barátságról, és ÖNMAGUKRÓL.

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a gyermekekkel a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. A boldogság „óra” programját mindkét csoportunkban megismertetjük gyermekeinkkel, és a témakörök feldolgozása természetesen a gyermekek életkorának megfelelő szinten történik.

Az egyes témakörök a következők:

- Boldogságfokozó hála
- Optimizmus gyakorlása
- Kapcsolatok ápolása
- Boldogító jócselekedetek
- Célok kitűzése és elérése
- Megküzdési stratégiák
- Apró örömek élvezete
- Megbocsátás

- Testmozgás
- Fenntartható boldogság

Óvodánk az „*Állatbarát Óvoda*” címmel is rendelkezik és szeretnénk minél hatékonyabban és elmélyültebben végezni ezen témához kapcsolódó feladatokat.

Ezért változatos programokon és tevékenységeken keresztül beépítjük a felelős állattartást, az állatvédelmet a mindennapokba, a nevelés folyamatába, formálva ezzel a gyerekek szemléletét. Számunkra nagyon fontos, hogy a gyerekek már kora gyermekkorban megismerjék az állatok védelmének fontosságát. Kihasználva a szociális tanulás nyújtotta lehetőséget, személyes viselkedés mintával példát mutatunk számukra. Meggyőződésünk, hogy a gyerekek szociális képességeire és érzelmi életük fejlődésére, pozitív hatással van a tevőleges, közvetlen tapasztalatszerzés által megvalósuló állatvédelem. Az állatok szeretetén keresztül empátiát, toleranciát tanulnak. Évente több alkalommal szervezünk konzervgyűjtő akciókat is, az általunk választott menhely számára. Célunk, hogy a gyerekek ne csak szavakon, hanem tetteken keresztül tanulják meg, hogy felelősséggel tartozunk az élőlényekért. Ha csak keveset is, de tenni tudunk értük, ha akarunk. Olyan programokat, tevékenységeket, kirándulásokat szervezünk a gyerekeknek, melyek által sokoldalúan, közvetlen módon jutnak ismeretekhez, tapasztalatokhoz, megismerhetik az őket körülvevő élőlényeket és megtanulják, hogyan gondoskodhatnak róluk.

Közösségi életre való felkészítés

A közösségi nevelés segíti a szocializációt. Ebben a korban az utánzás, illetve mintamodellkövetés útján sajátítja el a magatartásmódokat, meghatározott értékeket, tevékenységi formákat, tudatosan használja a pedagógus a csoportjában a konfliktus megelőzés módszereit.

A szociális tanulás juttatja el a gyermeket a társakkal való pusztán együttlétől az együvé tartozásig, az „én”-től a „mi” tudatának kialakulásáig. Az óvodai nevelés folyamatában az egyén és a közösség nevelése szervesen összefonódik. Pozitív közösségi- érzelmi beállítódásukat elsősorban cselekedeteik fejezik ki, majd később képesek ezeket szóban is összefoglalni. A pedagógus felismeri a tanulási és magatartási problémákat és segítséget nyújt.

A közösségi magatartás fejlődését az együttes tevékenység, a másokra való odafigyelés biztosítja. Az együttműködés érdekében kölcsönös engedményekre is készek, nyitottak és képesek a tevékenység elvégzéséhez szükséges fegyelemre is. A közösségi élet kerete a napirend. Napirendünkkel hozzájárulunk a gyermekek egészséges fejlődéséhez.

Legtöbb időt a legfőbb tevékenységformára, a játékra szentelünk. Törekszünk a barátságos, derűs légkör megteremtésére, mert ez ad a gyermekeknek biztonságérzetet. A gyerekek kö-

zösségi életének színtereit, mindazokat a helységeket, ahol életük zajlik, otthonossá, barátságossá tesszük.

A dekorálásba a gyerekeket is bevonjuk. Kialakítottuk a csoport hagyományait. Megünnepeljük a gyerekek név-, illetve születésnapját.

A csoportszobában kisebb sarkokat, kuckókat alakítunk ki, ami a helyiség családi jellegét növeli. Ezzel biztosítjuk, hogy egy-egy gyermek kis időre „elbújhasson”, egyedül lehessen, ha ezt igényli.

A közösségi élet irányítója az óvónő, aki igyekszik modell értékkel hatni a csoportszerveződés folyamatára, miközben mi is a közösség tagjai vagyunk.

Viszonyunk a közösségi értékekhez egyértelmű. Eleinte a gyerekek érzik, majd megértik, hogy mit és miért tartunk helyesnek, mit miért utasítunk el. Így a gyerekek kezdetben érzelmileg azonosulnak azzal az értékrenddel, amit közvetítünk számukra.

A közösségi nevelés kezdetén ügyelnünk kell arra, hogy erősödjék a gyermekek én-tudata, én-képe. Figyelünk arra, hogy egy gyermek se „tűnjön” el a csoportban, a csoport tagjai vegyék figyelembe egymást, legyenek képesek beleélni magukat más gyerek helyzetébe.

Igényes türelmünkkel, bizalmunkkal, elismerésünkkel nemcsak az egyént, hanem az egész csoportot formáljuk. A közösségi nevelésben az egyéni bánásmód és az értékelés módszerét alkalmazzuk.

Mindezek feltételét képezik a gyermekek személyiségfejlődésének, mert a személyiségfejllesztés, az értelmi fejlesztés alapja.

Sajátos nevelési igényű gyerekek esetében: Biztosítani kell az akadálymentes esemény feldolgozást, érzelmek megnyilvánulását, az ő esetükben is fontos a motivációs bázis megtalálása, a beilleszkedési nehézségeikből adódó problémáiknak csökkentése, vagy megszüntetése, az önbizalom fokozott erősítése, a kommunikációs gátek oldása, a nyitott odafigyelés, a negatív diszkrimináció elkerülése, szükség esetén a pozitív-negatív diszkrimináció elkerülése, a kudarcűrő képesség növelése, az önállóságuk erősítése.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés, és nevelés megvalósítása

- 1.) Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása-beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd-és kommunikációs kedvének fenn-

tartása, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.

- 2.) Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára- mint életkori sajátosságra-, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermekeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- 3.) Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás- alkotóképesség) fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Mivel ebben az életkorban a legfőbb tevékenység a JÁTÉK, így minden értelmi fejlesztés és nevelés a játékba ágyazottan jelenik meg.

Sajátos nevelési igényű gyereknél: Figyelmük jobban irányítható, ha rövid, pontosan megfogalmazott (személyre szóló) utasítást kapnak arra vonatkozóan, hogy melyik eszközzel mikor, mit kell tenniük. Mivel előfordulhat, hogy kevés az önfegyelmük, ezért megjelenhetnek különböző viselkedési problémák, tevékenységek, játék közben is. Az alacsony önbecsülés megfigyelhető tünetei: kedvetlen, szomorú, igazságtalan-érzés. Előfordulhat, hogy nehezen melegszik fel új környezetben.

A kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti. Különösen fokozódhatnak a nehézségek nagycsoportban, amikor már tényleges feladathelyzetben követelményeknek kell megfelelniük. Ekkor a feladatok jelentős része már kötelező. A viselkedés szabályozás zavara annál feltűnőbb, minél nagyobb csoportban próbálnak a gyermekkel együtt dolgozni.

Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása

- beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel – a mindennapi nevelőtevékenység egészében jelen van

Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd-és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítanunk.

A népi kultúra (magyar népmesék, népi mondókák, szólások, közmondások) hangsúlyozására, a gyermekek életkorához igazodó alkotások kiválasztására szintén figyelünk.

A sok minden iránt érdeklődő, spontán szerzett ismereteiben a gyermeket eleinte önkéntelen megfigyelések vezetik. Ezek az ismeretek gyakran pontatlanok, elmosódottak, erősen szubjektív jellegűek, ezért kevésbé használhatóak. Hatéves korban megjelenik a céltudatos észlelés, megfigyelés, ami az iskolaérettség egyik alapjává válik. Hasonló fejlődés figyelhető meg a figyelemnél is. A kezdeti önkéntelen figyelemből fokozatosan bontakozik ki a szándékos figyelem. Egyéb pszichikai folyamatok fejlődésére is nagy hatással van a figyelem fejlődése. Minőségi változás következik be az emlékezet fejlődésében is. Egyfelől az önkéntelen emlékezetből kialakul a szándékos emlékezet, másfelől a mechanikus emlékezetet kezdi meghaladni a gondolati emlékezés. Óvodáskor elején még nem jellemző a tudatos bevésés, pontos felidézés igénye.

A képzeletnek meghatározó szerepe van az értelmi képességek között. A képzelet működésének szinterei:

- mese, bábozás,
- elbeszélés,
- játék,
- ábrázolás

Az ismeretek hiányára, a be nem teljesült vágyakra, a válasz nélkül maradt kíváncsiságra, érdeklődésre vezethető vissza a képzelet csapongása, viszonylagos dominanciája. A valóság eseményeire egy óvodás korú gyermek nem mindig talál magyarázatot, ilyenkor képzeletéhez fordul, és nem létező összefüggésbe hozza a tárgyakat.

Az értelmi képességek észlelésbe ágyazottak, gyakorlati jellegűek és tevékenységhez kötöttek.

A gyakorlati feladatok megoldásának hatására a szemléletes cselekvő gondolkodást felváltja a szemléletes képszerű gondolkodás. A fogalmi gondolkodás csak az iskoláskorra tehető. A gondolkodás fejlődése jelenti a gondolkodási műveletek fejlődését is.

A fejlesztés lehetőségei:

- pontos megfigyelések,
- tárgyak részletes körülírása,
- sokféle tevékenységre épülő tapasztalatszerzés

Kezdetben erősen tevékenységhez kötött a beszéd fejlődése is. Hamarabb és könnyebben ki tudja fejezni magát cselekvésben, mint beszédben.

Az értelmi fejlődést segítjük különböző tevékenységi formákon keresztül is.

A nevelés feladatai, az egészséges életmódra nevelés, érzelmi nevelés és szocializáció, értelmi nevelés is a tevékenységrendszeren keresztül valósul meg.

Az anyanyelvi nevelés során, a más anyanyelvű gyermeket, annak helyi kultúráját is figyelembe véve beépítjük a napi tevékenységekbe, ezzel is bevonva a gyermeket a csoport munkájába.

A szervezett tanulás korcsoportonkénti idő keretei

A 3-4 évesek napi szervezett időkerete max. 15 perc.

A 4-5 évesek napi szervezett tanulási időkerete max. 25 perc.

Az 5-6-7 évesek napi szervezett tanulási időkerete max. 45 perc

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral diagnosztizált gyerekek esetében viselkedésterápiás eljárások alkalmazása segíti a gyermek egyéni szükségleteinek és a képességszintjének megfelelő kommunikációját. Ilyenek a rövid, tömör mondatok, utasítások. Nem használjuk a „lehet”, „esetleg”, „talán” kifejezéseket. A „nem”-et lehetőség szerint kiiktatjuk az utasítások megfogalmazásánál. A probléma megbeszélése fontos, és a dicséret nagyon hatékony módszer. Szükség szerint szakember segítségét kérjük.

A magatartászavaros gyerekeknél eltérő lehet a kommunikációs szint, de ők inkább bőbeszédűek, gazdag szókinccsel rendelkeznek, ami segítheti önbizalmuk kifejlődését, szociális kapcsolataik kialakulását. Nagyon impulzívak lehetnek, nem várják meg a kérdést, hamarabb válaszolnak, félbeszakítanak másokat. Náluk van leginkább szükség a felnőtt toleranciájára. A helyes viselkedésre adott konzekvens pozitív megerősítők, valamint a helytelen viselkedést követő negatív konzekvenciák tudatos alkalmazása nagymértékben elősegíti a kívánt viselkedés gyakorlását, szokássá való megerősödését. A terápia fontos eleme a gyerekek felvilágosítása, önértékelésének, önkontrolljának fejlesztése, az eredményes kortárskapcsolatokhoz szükséges készségek erősítése. Az idő megjelenítése, jelzése segíti a közösségi szabályok betartását.

VII. AZ INTÉZMÉNY ÉLETÉNEK MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Személyi feltételek

Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus: elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt mintát jelent a gyermekek számára.

Az óvoda személyzete az igazgatón kívül, hat főből áll: négy óvodapedagógus, és két dajka látja el a napi feladatokat, továbbá egy takarítónő is van napi 4 órában. Óvodánkban az óvodapedagógus jelenléte 6⁰⁰-17⁰⁰-ig biztosított.

Az óvodapedagógusi, tevékenységnek és az óvoda működését segítő alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak pedig feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Az intézmény élén óvodaigazgató áll. Feladata az óvoda szakmai irányítása.

Az intézmény kapcsolatrendszere kiépített, folyamatos, és a gyerekek érdekeit szolgálja.

Intézményünkben a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkoztatását, fejlesztését speciálisan képzett szakember közreműködésével végezzük. (megbízási szerződés alapján) (ez az alapító okiratban meghatározott mérték, és az adott gyermek szakértői véleményében meghatározottak alapján történik). Az iskolába járás alóli mentesítést január 18-ig kérheti a szülő, vagy helyette a gyámhatóság. A mentesítési kérelmet óvodai dokumentumokkal támaszthatja alá a szülő vagy a gyámhatóság. Ha a gyermek SNI-s vagy BTMN-es és emiatt kapott lehetőséget még egy évig óvodában maradni, az óvodának a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosítani kell (vagyis egyénileg is fejleszteni kell a képességeit)

Továbbá nagy figyelmet fordítunk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek elmaradásának csökkentésére, megszüntetésére is, ezért, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátását is végezzük, és dokumentáljuk.

Programunk megvalósításához szükséges személyi feltételek

<i>Sorsz.</i>	<i>Munkakör megnevezése</i>	<i>Szükséges létszám (fő)</i>
1.	Óvodapedagógus	4fő
2.	Óvodaigazgató	1 fő
4.	dajka	2 fő
5.	takarítónő	1 fő

Tárgyi feltételek

Nagyon fontos, hogy a gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Az intézményünk helyiségei, udvara lehetővé teszi a mozgás- és játékgigényük kielégítését, helyiségeink a gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal természetes anyagokkal veszi körül. Pedagógiai Program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel rendelkezünk, és biztosítjuk, a gyermekek egyéni fejlettségének és életkorának megfelelő eszközöket, az önálló tapasztalatszerzés érdekében. Az intézmény épülete, udvara, berendezése oly módon van kialakítva, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelel változó testméretüknek, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és biztonságos módon helyezzük el. Az intézmény egyidejűleg biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet a munkatársaknak, és lehetőséget teremt a szülők fogadására.

Az óvoda épülete 768 m² parkosított területen fekszik. 1979-ben épült., beépített területe 377 m². Két csoportszoba, csoportszobánként 1-1 öltöző, és 1-1 mosdó tartozik hozzá. Az intézmény további helyiségei: 1 vezetőiroda (ahol a vezető lehetőséget teremt a szülők fogadására) 1 fejlesztő helyiség (ami egyben elkülönítő is), 1 kis szertár, egy felnőtt öltöző, továbbá egy felnőtt mosdó, tusolóval, WC-vel. Az intézményhez tartozik még egy Bölcsőde is, a törvényben előírt helyiségekkel. Az intézményben található többi helyiség a konyhához tartozik, s melyet az Egerági Önkormányzat működtet. Az intézmény épülete, udvara, berendezése esztétikus. A tárgyi felszereltség jónak mondható. Az óvodák kötelező eszköz és felszerelési jegyzéke alapján a hiányosságok beszerzése folyamatos.

A programban tevékenységformánként megjelennek a nevelőmunkát segítő eszközök, és felszerelések, mint például számítógép, projektor, diavetítő, CD lejátszó, telefon. A program céljainak megvalósításához kapcsolódik az eszközök kiválasztása.

Az eszközök bővítése folyamatos. A pályázati lehetőségeket kihasználjuk az intézmény eszközeinek fejlesztése érdekében. A szinten tartást évenként az év végi játékvásárláshoz adott támogatásból fedezzük, továbbá a költségvetésbe tervezett eszközbeszerzési tartalmakkal, külső kapcsolatok segítségével, illetve pályázati úton. A pedagógusok nagyon fontosnak érzik a nevelőmunkát segítő eszközök meglétét, hiszen ezek elengedhetetlenek az eredményes nevelőmunkához. Az eszközök, segédanyagok kiválasztásához megfelelő támpont a program. A legnagyobb szükséges kiegészítés:

- Helyiségek vonatkozásában van, mert nincs tornaszoba, megfelelő méretű szertár, nevelőszoba. Az udvari játékok bővítése is szükséges.

- Speciális eszközök terén, (sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének további fejlesztő eszközei, logopédiai eszközök)

Az óvodai élet megszervezése

A.) Befogadás

Nagyon fontos, hogy az óvodába kerülő gyermeket már az első intézménybe lépéskor kedvező érzelmi hatások éri. Az első nap alapvetően befolyásolja a gyermek intézményhez fűződő későbbi kapcsolatát. Körültekintéssel, gyöngédséggel fogadjuk a családból érkező gyermeket. Megismertetjük a szülőkkel a folyamatos befogadás előnyeit. Javasoljuk óráról-órára, napról-napra hozzák be a gyermekeiket. Ez az átmeneti időszak a szülő jelenlétében addig tart, amíg a gyermeknek erre szüksége van. Az új gyermekek befogadásába bevonjuk a régi, már óvodás gyermekeket is. A túl szigorú környezetből hozzánk kerülő gyermek rendszerint nehezen viseli el az anyától való elszakadást. A derűs légkörű csoportban aztán gyorsan feloldódik, s gyakran kifejezésre juttatja, hogy jobban szeret ott lenni, mint otthon. A túlságosan védő, kényeztető kapcsolatban, a szülő nem tud elszakadni gyermekétől. Az ilyen szülőnek szinte fájna, ha a gyermek könnyen el tudna szakadni tőle. Ezért önkéntelenül olyan magatartást tanúsít, ami a gyermeknek megnehezíti az intézménybe lépést. A nehéz búcsú ellenére, ha megfelelő fogadtatásra talál, akkor gyorsan beilleszkedik, hiszen jólesik nekik kiszabadulni a túlzott anyai védelemből. Az elhanyagolt gyermekekre jellemző a nagyfokú kötődési igény. Ahhoz kötődnek, aki elhanyagolja őket. Ez pedig a szülő. A nagyfokú érzelmi kielégítetlenségük, a sok sikertelen kísérlet következtében bizonytalanság alakul ki bennük, ami abban fejeződik ki, hogy nehezen illeszkednek be a csoportba. Eleinte nem kapcsolódnak be semmilyen közös tevékenységbe, egész nap kétségbeesett tekintettel figyelik az ajtót, hogy jönnek-e értük. Az intézménybe lépés előkészítése során célszerű a gyermek sugalmazhatóságára, becsvágyára támaszkodni. A gyermek megismerkedik a társakkal, meglátja tőlük, hogyan játszanak, mit tevékenykednek az intézményben. Ha a szülők hangsúlyozzák, hogy büszkék rá, mert már óvodás, akkor a legtöbb gyermek, ezt a lépést értékelkedésnek tekinti.

A sajátos nevelési igényű gyermekek és a kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek esetében egyénre személyiséghez igazodó, a szakvéleményben foglaltakat figyelembe vevő befogadást eszközölünk, amennyiben szükség van rá.

A gyermekek közötti különbségek természetesek, ezt tudomásul kell venni. Élményeik, érzelmeik, magatartásuk, értelmi képességeik, szociokulturális háttérük, a velük született adottságaik erős szórást mutatnak, így a velük való bánásmód sem lehet azonos.

Teendőink a zökkenőmentes befogadás kapcsán:

- megfelelő előzmény, pl: nyári ismerkedés,
- szeretetteljes környezet,
- egymásra utaltság és egymásra figyelés óvónő és gyermek között,
- fokozatosság az egyéni sajátosságok figyelembevétele,
- egyértelmű közlések, megnyilatkozások

B.) Napirendi javaslat

A gyermekek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend, és heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulhatnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések pedig érzelmi biztonságot teremtenek a gyermekeinknek.

A jó napirendet a rugalmasság és folyamatosság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása a játék kitüntetett szerepe.

A szeptember 1-től-május 31-ig terjedő időszak napi- és heti rendjét a fentiek alapján a gyermek biológiai és társas szükségleteit szem előtt tartva a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

Reggel 6⁰⁰-17⁰⁰ óráig, terjedő időszakban a gyermekekkel történő tevékenységek mindegyikét óvodapedagógus irányítja óvodánkban.

A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó- iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. Sajnos intézményünkben nem tudjuk megoldani a külön térben történő fejlesztő tevékenységek megvalósítását. (A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a fentiek alapján tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.)

Napirendünk: Napsugár csoportban (közép-nagycsoportban)

6⁰⁰-11³⁰-ig: SZABAD JÁTÉK

Benne:

- Gyülekezés
- iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben betöltő gyermekek részére
- Mozgásfejlesztés (mindennapos ötperces torna)
- Testápolás, reggeli
- Önkéntes részvétel felajánlott tevékenységekben (középső csoportosok esetében)
 - rajzolás , mintázás, kézimunka
 - ének-zene, énekes játék, gyermektánc
 - külső világ tevékeny megismerése
 - részképességek fejlesztése egyéni formában
 - verselés, mesélés
 - matematikai összefüggések megláttatása
 - testi nevelés, mozgás
- Játék a csoportszobában vagy a szabadban
- iskolaelőkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben betöltő gyermekek részére

11³⁰-12³⁰-ig:

- Testápolás,
- Ebéd

12³⁰-15⁰⁰-ig:

- Testápolás, fogmosás
- Mese
- Pihenés

15⁰⁰-15³⁰-ig:

- Testápolás, uzsonna

15³⁰-17⁰⁰-ig:

- Szabad játék csoportban vagy a szabadban, hazabocsátás

Napirend a Katica csoportban: (kis –középső csoport)

6⁰⁰-11³⁰-ig: SZABAD JÁTÉK

Benne:

- 6⁰⁰-7⁴⁵-ig Érkezés, igény szerint pihenés, szabadon választott játék a csoportszobában
- 7⁴⁵-7⁵⁰-ig Mozgásfejlesztés (mindennapos ötperces torna)
- 7⁵⁰-8⁰⁰-ig Testápolás,
- 8⁰⁰-8³⁰-ig Reggeli
- 8³⁰ – 11³⁰ Kezdeményezés, játék a csoportszobában vagy a szabadban

11³⁰ –11⁴⁵ Testápolás, készülődés az ebédhez

11⁴⁵-12³⁰ Ebéd

12³⁰ – 12⁴⁵ fogmosás, pihenéshez készülés

12⁴⁵-15⁰⁰ mese, pihenés

15⁰⁰ – 15³⁰ Testápolás, uzsonna

15³⁰–17⁰⁰ játék a szobában, vagy az udvaron, hazabocsájtás

Az óvodai élet megszervezésénél a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést segítő munkatársakkal. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőlírávas mese és közösségi játék-élmény biztosításával.

A nyári időszakra is tartalmaz, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó, gondosan megtervezett napirendet alakítunk ki.

C.) Heti rendi javaslat:

A heti rendben a napirendhez hasonlóan vannak visszatérő, stabil elemek, a rendszerességet, a szokásokat alapozó tevékenységek, de ugyanakkor rugalmas, és a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

A nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják.

- óvodai csoportnapló
- anamnézis adatlap,
- OV-PED fejlesztési terv, évente 2 alkalommal minden gyermek esetében, illetve, a BTMN-es, SNI-s gyermekek esetében a kötelezően előírt fejlesztéseket is vezetnek, és dokumentálják a csoportos óvodapedagógusok (BTMN-es gyermek esetében) , illetve

a szakvéleményben meghatározott és megbízott fejlesztő pedagógusok (SNI-s gyermekek esetében)

- A gyermekek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
- A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszerrel (=DIFER) felmérjük a gyermekeket egyszer tanév elején (első alkalommal október végéig, második alkalommal május végéig.)

Az óvodai nevelés csak jóváhagyott Pedagógiai Program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus jelenlétében és közreműködésével.

A délelőtti órákba beleágyazva valósítjuk meg az egyénre szabott, differenciáló képességfejlesztéseket is.

A nevelés tervezése, dokumentálása

A nevelési év kezdetén az óvodaigazgató, Éves munkatervet készít. Tervezési időkeret: 1 év (adott év szeptemberétől-következő év augusztus végéig)

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok minden tanévben elkészítik a csoportjukra vonatkozó éves tematikus tervüket, (az első félévit szeptembertől-január közepéig terjedő időszakra szeptember elejére, majd január közepéig elkészítik a január közepétől -június közepéig terjedő időszakra), mely tartalmazza a csoport tevékenységeinek, témáit, feladatát, módszereit, továbbá elkészítik a csoportok nevelési tervét (szintén félévenként), mely a megvalósítandó gondozási, munkajellegű és egyéb feladatokat tartalmazzák az adott időszakra. A tanév folyamán pedig rendszeresen vezetik a csoportnaplót, felvételi és mulasztási naplót, (a hiányzások dokumentálását) az egyéni fejlődés – fejlesztés dokumentumait (évente kétszer, minden gyermek esetében) Ezt a szülőkkel is ismertetik és alá is íratják. A dokumentumok vezetése elektronikus felületen az OVI-KRÉTA rendszeren történik.

Továbbá újként érkező gyermekek esetén kitöltésre kerül az anamnézislap, majd beilleszkedési lap, ha pedig családlátogatásokat végeznek, akkor azt követően az óvodapedagógusok feljegyzést készítenek erről, és leírják megfigyeléseiket. A BTMN-es gyermekek esetében pedig vezetik a gyermekek fejlesztésének anyagát. (havonta fejlesztési terv készítése, a fejlesztés részletes dokumentálása, majd a 3 hónap eredményeinek értékelése, reflektálása)

VIII. Az óvoda kapcsolatai

A családdal való együttműködés alapelvei

- Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését, és érheti el céljait, ezért igyekszünk minél közelebb kerülni egymáshoz, minél jobban megismerni egymást, hiszen nagyon fontos a családdal való szoros együttműködés. Figyelembe vesszük, hogy a szülők mennyi időt töltenek együtt gyermekükkel, tekintettel vagyunk arra is, hogy több családban a nagyszülők is részt vesznek a nevelésben. Nevelőmunkánk során megismerjük a szülők nevelői attitűdjeit, hogy ennek ismeretében tudjuk megérteni és fejleszteni a gyermekek személyiségét. Az intézmény és család együttműködésében fontos szerepet játszik, ha a szülő érdeklődik a gyermekről az intézményben a nap folyamán történetekről, ha informálódik a gyermek produktumairól, ha esetenként elkíséri a gyermeket egy-egy kirándulásra, ha segít egy-egy ünnep lebonyolításában, ha az intézmény érdekében végez valamilyen munkát. A kapcsolattartás, formái, módszerei alkalmazkodnak a szükségletekhez, melyben az intézményünk mindig nyitott és kezdeményező. Az együttműködés, formái változatosak a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az intézmény illetve a család teremt meg.(pl. Szülői munkadélután, nyílt nap, fogadó óra, stb.). Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett eseményeket, ünnepeket igyekszünk családi hangulat kialakításával szervezni és megvalósítani- a felnőttek és a gyermekek közös tevékenységével- melyek kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.

Az óvodapedagógus, figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

- A nemzetiséghez, kisebbséghez tartozó gyermekek esetében kapcsolatot tartunk az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel is.
- Továbbá intézményünk kapcsolatot tart egyéb szociális intézmények, az óvodai élet során meghatározó (Pedagógiai Szakszolgálat intézményei, Család és Gyermekejóléti Szolgálat) intézményekkel is.
- A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda nyitott a külföldi magyar óvodákkal való együttműködésre és- lehetőségei szerint- szakmai kapcsolatot tart fenn.

Szülő, gyermek pedagógus együttműködésének formái, módszerei, lehetőségei:

Törekszünk a nevelési feladatok minél teljesebb összehangolására. Erre lehetőség nyílik az alábbi esetekben:

- Beíratás: ez az első alkalom az együttműködő kapcsolat kiépítésének megkezdéséhez. Már ekkor a szülő bepillantást nyerhet az intézmény Pedagógiai Programjába.
- Családok látogatása: A családlátogatás óvodánkban nem kötelező, de fontosnak tartjuk a családok megismerését. Ezért, igyekszünk minden családhoz eljutni, legalább egy alkalommal a gyermek óvodai ittléte során. A családlátogatás az egész év folyamán a szülővel előre egyeztetett időpontban történik.
- Nyílt nap: amikor a szülő bepillantást nyerhet gyermeke csoportbeli életébe, társas kapcsolataiba. A nyílt nap ideje az óvodaigazgató Éves munkatervében megtalálható és ezt időben ismertetjük is a szülőkkel. (évente 1 alkalommal)
- Nyilvános ünnepélyeken. (Anyák napja, Évzáró ünnepély)
- Fogadó órákon: ami a szülő az óvónő legbizalmasabb találkozási alkalma. A nyugodt beszélgetésekhez, tanácsadáshoz megfelelő helyiség biztosított, (vezetői iroda, vagy fejlesztő szoba) amely lehetővé teszi a bizalmas beszélgetéseket. Komolyabb problémák megbeszélésére is ezen alkalmakkor kerülhet sor. A fogadó órák idejét nem mi határozzuk meg, a szülőhöz alkalmazkodva, egyedileg és esetileg megbeszélve tartjuk.
- Szülői értekezleten: egy olyan együttes találkozás, ahol mindenkit érintő, elsősorban nevelési kérdésekről, az intézmény életéről esik szó. Tájékoztatást adunk a pedagógiai munkáról, tervekről, célokról, eredményekről. Ezeket az alkalmakat igyekszünk felhasználni a szülők pedagógiai kultúrájának fejlesztésére is (Évente 2-3 alkalommal)
- Naponkénti párbeszéd alkalmával: rendszeresen tájékoztatjuk a szülőket a napi eseményekről
- Faliújságon elhelyezett információ keresztül
- Információáramlás leveleken keresztül, (főként a vidéki gyermek szülei esetében)
- Zárt Facebook csoporton keresztül, illetve az intézmény Honlapján (egeragovi.hu) keresztül is kapnak információt a szülők
- Gyermekvédelmi intézkedéseken keresztül
- Az óvodai rendezvények, ünnepek, kirándulások közös szervezése, lebonyolítása során

Továbbfejlesztés lehetőségei, tartalma:

- A családdal való kapcsolatfelvételt tovább bővítjük, annak érdekében, hogy minél teljesebb képet kapjunk a gyermekek fejlődéséről. Ezért az újonnan beíratott óvodásokról anamnézist veszünk fel. Az anamnézis így szerves részévé válhat a gyermekekről készített fejlesztési tervnek, és fontos kiindulópontja az egyéni, differenciált fejlesztőmunkának.

Sajátos nevelési igényű gyermekek szüleinek együttműködőnek, közreműködőnek, és támogatónak kell lenniük gyermekükkel, és a gyermekét nevelő intézménnyel is. Ez az együttműködés segíti elő a gyermek megfelelő fejlődését, a vele dolgozó pedagógusok szakmai munkáját, mely védi a gyermek érdekeit, és segíti fejlődésüket.

A sajátos nevelési igényű gyermek csoportjában célszerű tájékoztatni a többi szülőt is a felmerülő problémákról, tőlük is toleranciát, és elfogadást várunk el. Az együttnevelésre kell a hangsúlyt fektetni, s ehhez igen fontos a megfelelő információáramlás. Ugyanennyi tolerancia, türelem, elfogadás várható el minden dolgozótól az óvodán belül.

Egyéb kapcsolatok

Helyi Általános Iskola

Intézményünk pedagógusai rendszeres kapcsolatot tartanak a lakókörszintű iskola tagintézmény-igazgatójával, tanítóival. A kapcsolattartás célja az iskolába lépő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő együttműködés kialakítása. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek már az iskolába lépés előtt megismerkedjenek az intézménnyel.

A pedagógiai szakszolgálatok /Nevelési Tanácsadó, Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottság/, az orvos, a védőnő, a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat a gyermekek nevelését segítik speciális problémák megoldásával.

Nevelési Tanácsadóval a kapcsolattartás formái: iskolaérettségi, fejlettség mérő vizsgálatok elvégzése, gyermekek fejlesztése, fejlesztési tanácsadás szülőknek, óvodapedagógusoknak.

Utazó logopédusok, gyógypedagógusok végzik a gyermekek fejlesztését, beszédfejlesztését az óvodákban. A szülőknek, óvodapedagógusoknak esetszegbeszélést, fejlesztési tanácsadást tartanak.

Orvossal és védőnővel kapcsolattartás formái: rendszeres egészségügyi szűrvizsgálatokat végeznek az óvodában. A gyermekvédelmi felelős kapcsolattartása a védőnővel lehetőséget biztosít a hátrányos, veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekek hátránykompenzációjának csökkentésére.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal kapcsolattartás formái: a rendszeres információcseré, programokon kölcsönös részvétel, egymás munkájának összehangolása érdekében. Az intézmény napi kapcsolatban van a fenntartóval, akivel jó és tartalmas az együttműködésünk.

IX. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS FELADATAI

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Ennek megfelelően a napirendben is a legnagyobb időkerettel biztosítjuk a szabad játékot. A játék –szabad- képzettszításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait játékában jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé. A játék örömforrás a gyermek számára, közben felszabadul, élményeit többször eljátsza. Sajátos módon újra éli szorongásait, negatív élményeit is, melyeket ki is javíthat. Így lehetővé válik a tapasztalatok érzelmi feldolgozása, a velük járó feszültség csökkentése. Nem szakad el teljesen a realitástól, mégis kilép belőle, amikor játszik. A kilépés azt jelenti, hogy a mindennapi élet tárgyait, jelenségeit, személyeit az általa kitalált dolgokkal, szimbólumokkal helyettesíti be. A játék öröm színezetű mert:

- önkéntes és szabad
- megfelel életkori sajátosságainak
- nem a végeredmény a fontos, hanem a folyamat és az azt kísérő érzések, élmények
- valóságszerű, de nem valóságos
- nem érvényesek a valóság idő-és térbeli korlátai,
- sajátos gyermeki rendje van

Ezért a játékot a személyiségfejlesztés alapvető eszközének és a spontán tanulás színterének tekintjük. Az óvodába lépő gyermekek játékfejlettsége különböző. A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt- a szülő az óvodapedagógus.

Vannak, akiknek játékában megmutatkozik élménygazdagságuk, érzelmi biztonságuk, kiegyensúlyozott fejlődésük, ami tükröződik az eszközök rendeltetésszerű használatában és a játék tartalmában. Vannak, akik kevesebb élménnyel, ingerszegény környezetből érkeznek. Ezeknél a gyerekeknél fokozottabb fejlesztési feladataink vannak. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult,

bevonható társ marad, illetve segítőtővé, kezdeményezhetővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.

A mindennapok során óvodánkban előtérbe helyezzük a szabad játék érvényesülését, ezért ez az óvoda napirendjében, időbeosztásában továbbá játékos tevékenységszervezésében is megmutatkozik.

Célunk:

- Az elmélyült, önkéntes, spontán játék lehetőségeinek, feltételeinek biztosítása (nyugodt légkör, elegendő idő, hely, sokféle eszköz)
- Játéktevékenységen keresztül a külvilág minél tágabb megismertetése,
- A kreatív gyermeki játék
- A tolerancia fejlesztése (nyitottság a másik iránt, másság elfogadása, magatartásmódok, ízlésformálás, konfliktusmegoldások, társas kapcsolatok)
- Hogy a játék hatására kialakuljanak a közlekedés specifikus észlelési, magatartási viselkedési szokásaik, amelyek megalapozzák a későbbi bonyolult közlekedési helyzetek megértését, az ezekben való döntést, viselkedést, illetve a rendszerezett közlekedési ismeretek elsajátításának képességét.
- Egészséges versenyszellem kialakítása

Feladatunk:

- Megfigyelni és elemezni a gyermek jelzéseit személyiségük megismerése érdekében
- Közös élményeket nyújtó látogatásokat szervezni (állatmenhely, bábszínház, séták), a csoport hagyományait ápolni
- Szocializációt segíteni, élményszegény gyerekek játékát fejleszteni,
- A gyermek elképzeléseit támogatni, együttműködési szokásait kialakítani,
- A gyerekek fejlettségétől függően segíteni a játékfolyamatot, személyes kontaktust kialakítani a gyerekekkel, továbbá a játékban megjelenő fejlődésbeli különbségeket tolerálni,
- Udvarias magatartásformákat kialakítani, döntéseket, egyezkedéseket segíteni
- Támogatni a társas kapcsolatokat

Játékfajták korosztályok szerint:

A játékhoz megfelelő helyre esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élmény-

szerezési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a szerepjátékokhoz, konstruáló játékokhoz a szabályjátékokhoz. Fontosnak tartjuk az önálló és szabad játék érdekében, hogy a játékhoz szükséges eszközök bármikor elérhetőek legyenek a gyermekek számára, így nem törik meg a játék gondolata azzal, hogy felnőttől kérjen eszközt.

A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

A játék fejlődés folyamata:

A játék kisgyermekek számára örömet nyújtó tevékenység. Motivációja a belülről fakadó, spontán érdeklődés: a kíváncsiság készteti a gyermeket a játékra, a tevékenységre, a kutatásra. Ezáltal a valóság felfedezése, megismerése a játékon keresztül lehetséges.

A harmadik életévben a tágabb környezet megismerése, új jelenségek megértése már nem csak közvetlenül cselekvések útján, hanem közvetve a beszéd útján is lehetségessé válik. A gyermekek sokat beszélgetnek felnőttekkel és társaikkal is. Sok kérdést tesznek fel, így válnak számukra érthetővé azok az összefüggések, melyek a közvetlen tapasztalás útján nem ismerhetők fel.

A konstruálás már nem csak önmagáért való, hanem valamilyen céllal kezd építeni a gyermek, pl. parkolót, kerítést, stb.

Az utánzások játékok tovább fejlődnek. A gyerekek különböző, valaminek nevezett, „pót” tárgyakon tudják megismételni ugyanazokat a cselekvéseket, amelyeket az eredeti tárgyakkal tettek, míg a megismételt cselekvések a tárgyaknak jelképes utalásaivá válnak.

A gyermek érdeklődése egyre inkább a tágabb környezet tárgyai és jelenségei, valamint a környezetében lévő emberek cselekvése, élete irányába fordul. A gyermek képes akárkinek a cselekvéseit eljátszani, akit látott. Ez a szerepjáték kezdeti formája. Általában azokat utánozza, akik valamiért nagyon fontosak a számára pl. szülők, óvó néni, testvér, vagy akik nagy hatást tettek rá. Ez utóbbihoz tartozhat bármely kellemes vagy kellemetlen élmény, vagy furcsa, a gyermek számára érthetetlen, de éppen ezért izgató jelenség, tapasztalat. Az utánzás, megismétlés, a cselekvés más változatainak megjelenítése segít a különböző személyekhez, szerepekhez kapcsolódó tevékenységek rögzítésében, megtanulásában. Jó, ha minél változatosabb a szerepjátékok eszköztára, hiszen így többféle szerep megjelenítésére, eljátszására van lehetőség. A gyermek érzelmei, élményei, érdeklődése határozzák meg elsősorban a játéka tartal-

mát. Igazi szerepjátékról azonban még nem beszélhetünk, hiszen a szerepeket a manipuláció teszi vonzóvá a 3 éves gyermek számára. A szerephez tartozó más cselekvéseket és helyzeteket még nem játssza végig. A szerepek is felcserélhetők még, vagy gyakran többen játsszák ugyanazt a szerepet egymás mellett, pl. főznek a konyhában, vagy egy beteget több orvos is vizsgál, gyógyít. 3 éves kor körül a szerepjátéknak a műveletei a szerepekhez tartozó cselekvések tapasztalhatók a gyerek játékában.

A társas viselkedés terén is nagy előre lépés történik: az eddig szinte kizárólag egyedül, vagy a felnőttel játszó gyermek felfedezi a társait is, mint lehetséges játszótársakat. Az együtt játszás, persze még először azt jelenti, hogy egymás mellett ugyanazt csinálják, vagy ugyanazon építményen dolgoznak, de egymástól függetlenül. Inkább az együttmozgás, az egymás mellettség adja még az együttség élményét. Általában közös vagy hasonló tapasztalatok, az ún. „forgatókönyvek” képezik az együttjátszás és a beszélgetések alapját. Ebből következik, hogy vannak dolgok, amiket ki sem kell mondani, elég jelezni (vagy még azt sem), mert azok a forgatókönyvnek részei, és így az együttjátszók eleve tudják, hogy hol mi következik. Az alkotójátékok során a gyermekek sokféle anyaggal ismerkedhetnek meg, kreativitásuk kibontakozhat. Felfedezik az anyagok sajátosságai mellett az ábrázolás lehetőségét, örömet. Megjelennek az emberrajzok, a gyurmából való formázások. A mesehallgatás igénye is egyre kifejezettebb. A ritmusos mondókák és egyszerű énekek mellett a gyermek szívesen hallgat meg rövid, sok párbeszéddel tarkított történeteket saját életéről, környezete tagjairól, állatokról.

3-4éves korban:

- a.) Gyakorló játék keretei között alakulnak ki szerep-és a konstruáló játék elemei. A gyermek ismétléses cselekvések közben anyagokat, eszközöket ismer meg
- b.) Szerepjáték során jellegzetes műveleteket, cselekvéseket utánoznak
- c.) Barkácsolás során kevésbé munkaigényes, kiegészítő játékszereket készítenek, elromlott játékokat javítunk meg közösen. A barkács polcon helyezünk el minden olyan eszközt, anyagot, ami a szabad tevékenykedéshez szükséges, amelyekből a nap folyamán, szabadon választhatnak
- d.) Dramatizálás, bábozás jelentős szerepet játszik a gyermekek beilleszkedésének segítésében, feszültségeik oldásában. A bábok mozgása felkelti érdeklődésüket. A csoportban bábparaván felállításával és sokféle bábbal biztosítjuk az azzal való játék lehetőségét

e.) Építő, konstruáló játék, amelyhez sokféle, változatos, variálható és egyre több természetes anyagból lévő eszközt biztosítunk gyermekinknek, A gyerekek egyéni elképzelés szerint alkothatnak.

5-6-7 éves korban:

a.) Gyakorló játék, mely már nem hangsúlyosan van jelen. Leginkább akkor jellemző, ha a gyermek képességei fejletlenek, élményei szegényesek, vagy ha az új játékszer, eszköz használatát még nem ismeri

b.) Szerep játék, amelyben már képesek a játékszabályokat elfogadni, betartani, egyszerűbb közös játékokat megszervezni. Olyan játékhelyzeteket teremtenek, melyben érdeklődésük alapján ábrázolhatják a felnőtt tevékenységeit, kapcsolatait

c.) Barkácsolás során olyan eszközöket készítünk, amelyek a bábozás és a szerepjáték eszközeivé válnak fokozatosan. Az eszközök elkészítése a gyermekek ötletei, elképzelései alapján történnek

d.) Dramatizálásban, bábozásban a gyerekek sokkal önállóbbak, szívesen adják elő az általuk jól ismert meséket. A dramatizáláshoz a csoportban általuk jól hozzáférhető helyen kellékeket, bábokat biztosítunk

e.) Építő, konstruáló játék, melyben a gyerekek a valóság tárgyaihoz, modellekhez hasonlókat építenek. Egyre igényesebbek alkotásaikkal szemben, vigyáznak rá, sajnálják lerombolni elrakodásnál. A gyermekeknek csak akkor kell lebontani építményüket, ha a szükség megkívánja. Lehetőség szerint meghagyhatják, ameddig csak szükség van rá

f.) Szabályjáték, mely verbális, mozgásos, manipulatív játéktevékenységekben jelenik meg. A gyerekek a játék során törekednek a szabályok betartására, nagyobb gyerekek önállóan is tudnak szabályjátékot vezetni.

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- A társai iránt pozitív érzelmei kialakulnak, önálló, kezdeményező a magatartása,
- Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő játékot választ, képes kisebb csoportokban való játékra,
- Részt vesz az erőfeszítést, ügyességet igénylő játékban, a szabályokat el tudja sajátítani és betartani,
- Lesznek egyéni ötletei, de elfogadja társai ötleteit, javaslatait is,
- Alkot egyszerű modelleket, maketteket,
- Az adott tevékenységhez megfelelő anyagot, eszközt választja,
- Képes eljátszani saját élményeit

Funkcionális eszközök felsorolása:

- gyakorló játékok eszközei
- szerepjáték kellékei, eszközei,
- szabályjátékok eszközei,
- barkácsolás eszközei,
- dramatizálás, bábozás eszközei,
- építő és konstruáló játék eszközei.

A játék során a Sajátos Nevelési Igényű gyermekek fejlesztése, a képességeik alapján és a fejlesztőpedagógus által megbeszéltek szerint történik. Igyekszünk megfigyelni ezeknek a gyermekeknek a kedvelt játéktevékenységeit, amiket aztán a további fejlesztésüknél is felhasználhatunk. A különböző játékeszközök adekvát használatának megtanítása kiemelt jelentőséggel bírhat a sajátos nevelési igényű tüneteket mutató gyermeknél. Előfordulhat alkalmazkodási nehézség, ami azt jelenti, hogy a többi gyerekkel problémát okoz a közös játékba bekapcsolódás vagy a szabályok betartása. A feladathelyzetben felnőtt irányítást, kontrollját igénylik. Esetleg szenzoros ingerekre különösen érzékenyek lehetnek, vagy bizonyos ingereket kifejezetten keresnek, ami érdeklődésüket és játéktevékenységüket erősen befolyásolhatja.

Feladatunk kihasználni minden időt arra, hogy a kiemelt figyelmet a tehetséges és a hátrányokkal küzdő gyermekeket megismertessük, és bevonjuk a különböző játéktevékenységekbe, fejlesszük játékukat, bővítsük ismereteiket a játékeszközök és azok használatuk tekintetében.

Verselés, mesélés

A mondókák, dúdoló, versek hozzájárulhatnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást.

A mondókák, dúdoló versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük szókincsük. A meseválasztáskor szükség van a tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az anyanyelv fejlesztése, a kommunikáció különböző formáinak alakítása, kiemelt jelentőségű.

- Figyelünk arra, hogy a gyermek beszédkedvét felkeltsük és fenntartsuk. Meghallgatjuk őket, kérdésre ösztönözzük és a kérdéseikre, mindig válaszolunk.

- Beszédértésüket választékos szóhasználat, sok beszélgetéssel, ritmusos mondókák mondogatásával és meséléssel fejlesztjük.

- Szókincsüket a játszás során folyamatosan gyarapítjuk

1. A magyar gyermekköltészet, a népi dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese- képi és konkrét formában, a bábozás és dramatizálás eszközeivel is- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

2. Az élıszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A mese tárgyi világot is megelevenítı, átlelkedıtı szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

3. A mesélıvel való személyes kapcsolatban a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belsı képvilágot jelenít meg. A belsı képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.

4. Mese során az erkölcsi tanulságok megelevenednek a gyermek elıtt, képes azonosulni a pozitív vonásokat hordozó szereplıekkel. A reális mesék pontos ismereteket adnak a valóságról a gyermek számára. Az ismétlés és az érzelmi beleélés visz stabilitást a folyamatba, ezért fontos, hogy minden nap meséljünk és a meséket, többször ismételjünk.

5. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/ vagy ábrázolással történı kombinálása az önkifejezés egyik módja. Az óvodánkba lépı gyerekek vegyes anyanyelvi készség szinttel, mondatalkotási készséggel és változó szókinccsel rendelkeznek. A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

6. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítı mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi -, a klasszikus és a kortárs irodalmi mőveknek, valamint más népeknek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van. Így a mindennapok során változatos élményekben részesülhetnek gyermekeink.

Beszédhangok hibás ejtése gyakrabban fordul elő, aminek javítását szakember végzi 5 éves kortól.

Népi mondókákat, versikéket, de a családban tévén keresztül meséket, verseket megismerő gyerek, az óvodába lépéskor áhítattal hallgatja meséinket, verseinket.

Célunk:

- A gyermekek személyiségjegyeinek megalapozása, személyiségfejlesztése a gyermekirodalom és a hozzá kapcsolódó tevékenységek, módszerek (bábjáték, dramatizálás) sajátos eszközeivel
- Nyugodt légkör kialakítása
- A mesélő és a gyermekek közötti személyes, meghitt, intim kapcsolatra törekszünk
- Megfelelő eszközök, környezet biztosítása a spontán kíváncsiság, gyermeki önállóság, külső-belső aktivitás felhasználása
- Egységes, értékes műveltségi alap közvetítése a gyermek életkori sajátosságaira alapozva, kielégítve eltérő szociális, és felfogásbeli szükségleteiket
- Az általunk átadott műveltségi tartalom mindenekelőtt nemzeti és nemzetközi. Így kerül első helyre a magyar és más népek költészete, valamint kortárs és klasszikus irodalmi művek
- Egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével a beszéd fonológiai, grammatikai, jelentéstani motorikus rendszereinek fejlesztése
- Akusztikus és verbális emlékezet fejlesztése
- Beszéden keresztül analizáló, szintetizáló képességek fejlesztése
- Beszédmegértés képességének fejlesztése
- Beszédkedv felkeltése, megőrzése, szókincs fejlesztése
- Metakommunikatív elemek jelentéseinek megismertetése
- Könyv iránti szeretet megalapozása, fejlesztése
- Könyvvél való helyes bánásmód megismertetése, kialakítása

Feladatunk:

- Spontán helyzetekben verselni, mesélni a gyermek, vagy a mi kezdeményezésünkre
- Kielégíteni a családi háttér hiányait ismerve a verselés, mesélés lehetőségeit
- Lehetőséget biztosítani, hogy a gyermekek a napi tevékenységek során minél több természetről, ünnepekről szóló verset hallgassanak

- Lehetőséget biztosítani a gyermek személyes történeteinek, elbeszéléseinek, meséinek meghallgatására (ennek az igénynek a fokozatos kialakítására törekszünk)
- Mesék dramatizálásához, bábozáshoz eszközt és lehetőséget biztosítani, ami nagyszerű lehetőség a közös élményszerzésre, együttműködés készségeinek alakítására
- A mindennapi tevékenység során beszélgetni a gyerekekkel, az idő- és a térbeli egymásutániságot felismertetni, fejleszteni
- Megteremteni annak a lehetőségét, hogy színházi élményeket szerezzenek (báb-színházi látogatások és gyermek előadások alkalmával)
- Biztosítani, hogy kedvük szerint nézegethessenek folyóiratokat, könyveket, irodalmi műveket (pl. könyvtárbusz látogatás során), mimetizáljanak (tevékenységek, cselekvések, vers és mesealkotás eljátszása mozgással és-vagy ábrázolással történő kombinálása, az önkifejezés egyik módja, érzelmek kifejezése mimikával, gesztikulációval)

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- A gyermek szívesen, spontán mond mesét, verset, mondókát,
- Ismer ünnepekhez kapcsolódó verseket,
- A megismert szavakat ismeri és tudja alkalmazni,
- Mondatait a nyelvhelyesség szabályai szerint alkotja,
- Megjegyzi a mese szereplőit, eseményeit, ki tudja egészíteni az ismert mese részleteit
- Szívesen vesz részt dramatikus, mimetikus játékokban és műsorkészítésben,
- Óvja a könyv állagát,
- Örömmel hallgatja az irodalmi műveket, igényük legyen az újrhallgatásra,
- Alkalmas korának megfelelő mű cselekményének követésére

Az SNI- s gyermek biztonságérzetének kialakításánál a mese, a játékos, mozgásos, mutogatós versek, mondókák kerülnek előtérbe, illetve élveznek elsőbbséget a mindennapok során. A fejlesztésükhöz sokrétű, színes érdekes, figyelemfelkeltő eszköz használata szükséges, az állandó figyelemmegtartás, nagyobb élményszerzés végett.

A kiemelt figyelmet igénylő, hátrányos helyzetű gyermekek esetében a fejlesztés, a kimagasló tehetségű gyermekek esetében pedig a még több ismeret nyújtása több szerepeltetés a célunk. (pl. mese, vers mondás)

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az ének-zene az egyik olyan tevékenységforma, amelynél lehetőség nyílik kultúránk értékeinek közvetítésére. A daltanítás anyagát a Kodály Zoltán és Forrai Katalin által teremtett magyar gyermekjáték-hagyomány képezi. Óvodáskorban azért fontos a néphagyomány ápolása, mert a gyermek a mondókákat és gyermekdalokat ugyanolyan módon sajátítja el, mint az anyanyelvét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek –, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik.

A mondókák zenei értéke és óvodai szerepe épp olyan jelentős, mint az énekes játékoké. Egyenletes lüktetésükkel nagyban hozzájárulnak a szép kiejtéshez, a beszédfejlődéshez. Az énekes gyermekjátékok jelentősége az óvodai zenei nevelésben, abban rejlik, hogy erősíti a társas kapcsolatokat, a gyermeket közelebb viszi a művészethez, nemzeti hagyományához és megszeretteti vele az éneklést. Az általunk alkalmazott gyermekdalok kis hangterjedelműek, ritmusuk egyszerű, az élőbeszédhez igazodó. A játékokban az éneklés és a mozgás szoros egységben áll. Legfőbb céljuk a játék élvezete, az éneklés közös öröme, a közvetlen társas kapcsolat és nem valamilyen feladat megoldása.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint a különböző- állami, egyházi, jeles- ünnepekhez fűződik.

Az óvodapedagógus feladata, hogy a népi játék, gyermekdal, néptánc, és a zenehallgatási anyag megválasztásakor vegye figyelembe a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az ének, a zene a népi játék a néptánc, a néphagyomány az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, és az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra épít.

Az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában. A dalok, mondókák, énekes játékok mellett fontosnak tartjuk a zenehallgatást, amely a gyermek érdeklődését felkelti a zene iránt, és a zene figyelmes hallgatására szoktatja.

A környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés, örömet nyújtanak a gyermekeknek, s egyben felkeltik zenei érdeklődésüket, formálják zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat. Az élményt nyújtó közös ének –zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét,

a közös éneklés örömét. Az óvodai ének –zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Az intézményünkbe lépő gyermekek zenei érdeklődése különböző. Az óvodába lépés előtt zenei fejlődésüket a családi környezet, az őket körülvevő testvérek, nagyszülők, rokonok befolyásolják. A családban a közös énekelgetések, játékok során a gyermek utánoz, dúdol, mozog. Az éneklés, zenélés népi játékok néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával. A zene iránti érdeklődése megnyilvánulhat a hosszabb ideig tartó figyelemben, a zenéhez igazított ritmikus mozgásban, a spontán dúdolgatásban.

Óvodába lépéskor, a befogadás ideje alatt a gyermekekkel először egyénileg énekelgetünk, amihez a népi hagyomány arc-, kéz- és ujj- játékait alkalmazzuk. Ezzel is oldjuk a gyermekek szorongását, félelmét az új, ismeretlen környezettel. Lassan kifejlődik bennük az éneklési kedv és a kötetlen jellegű tevékenységeken egyre többen vesznek részt a játékban. Az első hónapokban az éneklésnél nagyobb hangsúlyt fektetünk a zenei befogadásra. A gyermek figyel, hallgat, mielőtt énekelni kezd.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek minél több ritmus- és dallamjátszó hangszerrel ismerkedjenek meg. Ritmushangszereket saját magunk is készítünk a gyerekek bevonásával.

Intézményünk óvodapedagógusai elsajátították a „Veronika zeneprojekt” mozgásos anyagát, és ezt a mindennapok során szívesen alkalmazzák is.

Fontosnak tartjuk, hogy gyermekeink a néptánc alapvető lépéseit is megismerjék, ezért ezeknek a mozgásformáknak is teret adunk a mindennapi munkánk során.

Célunk:

- A zenei érdeklődés felkeltése,
- Zenei ízlés és esztétikai fogékonyság formálása
- Zenei alkotókedv felébresztése, zenei kreativitás kialakítása
- Éneklés, zenélés tevékenységének megszerettetése
- A hagyományok ápolására való törekvés

Feladatunk:

- Sok zenei élményt nyújtani
- Ösztönözni az éneklést
- Zenei képességek fejlesztése (halláskészség, éneklési készség, ritmusérzék, harmonikus, szép mozgás készsége).
- Magyar népszokásokat megismertetni
- Megfigyelni, megfigyeltetni a környezet hangjait

- Zene hallgatására nevelni
- A felnőtt minta spontán utánpótlásával az éneklés és a zenélés mindennapos tevékenységgé váljon.
- Egyszerű tánclépéseket elsajátítani

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A gyermek a zene iránt fogékony érdeklődő
- Szívesen énekelget, kezdeményez énekes játékot
- Törekszik a tiszta éneklésre
- Szívesen talál ki dallamot, ritmust, mozgást, játékot, vannak újító ötletei
- Örömmel hallgatja a bemutatott zenét
- Tud természetes tempóban járni, tempót tartani
- Ismer néhány térforma alakítási lehetőséget, egyszerű táncos mozgásokat
- Zenei képességei magasabb szintűek, tisztában van egyes zenei alapfogalmakkal (halk-hangos, magas-mély. gyors-lassú)

Funkcionális eszközök felsorolása:

- népi gyermekjátékok, gyermekdalok könyvei
- gyűjtemények
- furulya,
- hangvilla,
- cintányér
- rézcsengő
- nyeles csörgő, csuklócsörgő,
- csörgődob, nyeles fadob
- esőcsináló, rázóhenger
- kasztanyetta,
- triangulum
- csattogtató
- hangsor
- hangzódobozok készlet
- kazetták, CD-ék

Az SNI- s gyermekek esetében arra törekszünk, hogy a felnőtt, valamint a társak mintái alapján mindennapossá váljon számukra a ritmus és a dallam megjelenése. A zene és a ritmus nagymértékben elősegíti fejlődésüket, így önfeledten játszva történhet a fejlesztés. Az éneklés során közelebb kerülnek társaikhoz, nyitottabbá, szabadabbá, önfeledtebbé válnak. A szabályosan ismétlődő mozdulatok fejlesztik a gyermekek mozgásának összerendezettségét. A spontán énekes, ritmikus megnyilvánulások segítik újra átélni a pozitív és negatív élményeket.

A kiemelt figyelmet igénylő hátrányos és a kimagasló tehetségű gyermekek esetében pedig a korai felismerés és a további fejlesztés a célunk. A zene és a hangszeres játékok olyan örömforrást jelenthetnek, ahol a dallam és a ritmus lüktetése, ismétlődése kiszámíthatóságot nyújt, biztonságérzetet adva segíthet a gyermekekben lévő szorongás oldásában. Emellett a zenés foglalkozás kezdeményezések alkalmat teremtenek a szociális interakciók kialakítására, az olyan szociális készségek, mint például a szerepcsere, várakozás gyakorlása, sorra kerülés kivárása, társak testi közelségének elfogadására, gyakorlására.

Rajzolás, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mind az ábrázolás különböző fajtái, továbbá műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is, fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.

A gyermekekben lassan alakul ki az ábrázolás készsége. Az óvodába lépő gyermek még nem képes a ceruza és az ecset helyes, magabiztos kezelésére. A rajza bizonytalan pontokból, vonalakból áll, ábrázolásának nincs még konkrét tárgya.

A 3 éves korú gyermek számára nagyon fontos a manuális tevékenykedés. Lehetőséget biztosítunk a térben, valamint a síkban vízszintes és függőleges felületeken történő alkotásra.

A gyerekek számára egész nap biztosítjuk az ábrázoló tevékenységekhez a teret és a változatos eszközöket. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.

Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználást. Feladata az új megoldások keresése a kreatív környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra neve-

lés. Az erre a célra kialakított, gyermekek által elérhető barkács polcon sorakoznak az ábrázolás anyagai, eszközei, amiből a gyerekek tetszés szerint válogathatnak.

Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek térforma és szín képzeleinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Nagycsoportos korukig a valóság ábrázolásának számtalan módjával ismertetjük meg őket. Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alap-elemeivel és eljárásaival. A rajzoláson, festésen, kívül megismerkednek a gyerekek különleges technikákkal, mint origami, papírmásé, papírtépés, papírvágás, papírmozzaik, tojásmozzaik, üvegfestés, nyomdázás, viaszkarc, só-lisztgyurmázás, gipszöntés, levélkép, készítése; és a népi kismesterségek egyes fajtaival, mint a batikolás, tojásfestés, mézeskalács sütés, termékekből és csuhéból figurák készítése, krumpli nyomda, szövés, fonás, gyöngyfüzés, agyagozás. Ezt a munkát szeretnénk egyre színvonalasabbá tenni, és ezzel párhuzamosan az eszköztárat fokozatosan fejleszteni.

Munkáikkal részt vesznek a csoportszoba és az előterek dekorálásában. Magára a tevékenységre és annak örömére fektetjük a hangsúlyt, nem az eredményre.

Célunk:

Hogy a gyermek a valóságot formai, színbeli, térbeli megjelenésében is megismerje és megfigyeléseit valamilyen formában és anyagban kifejezni tudja.

Feladatunk:

- Felkelteni a gyermek érdeklődését az ábrázoló tevékenység iránti alkotásra, önki-fejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befoga-dására
- Folyamatosan biztosítani az ábrázoláshoz szükséges anyagokat, eszközöket, előtérbe helyezve a természetes anyagok, termékek felhasználást.
- Új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntartha-tóságra való nevelés.
- Megismertetni a gyerekeket az anyagok és eszközök tulajdonságaival, haszná-latával
- Kialakítani a formaalakítás készségét, fejleszteni az ábrázoló és kézimunkázó készségeket

- Kialakítani a gyermekek színbeli formai, térbeli képzetait
- Megismertetni a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka technikáit
- Fejleszteni a kéz és ujjak mozdulatait
- Fejleszteni az esztétikai érzéket és a kreativitást
- Fejleszteni a képi gondolkodást
- Kialakítani a térbeli tájékozódó és rendezőképességeket
- Gazdagítani a gyermekek fantáziavilágát, élményét
- Kialakítani a gyermekek igényességét
- Szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- A gyermek biztonsággal kezeli a ceruzát, ecsetet,
- Vonalvezetése határozott,
- Határozottan felismer kb. 12 színt,
- Jól felismerhetően ábrázolja a valóság egyes tárgyait,
- Ábrázolása egyéni vonást is kifejez,
- Ábrázolásában megszorodnak a részletformák, megjelenik a térszerűség jelölése,
- Egyre több gondot fordít munkája minőségére,
- Véleményt mond saját és társai munkáiról.

Funkcionális eszközök felsorolása:

- rajztáblák
- színes ceruzák, festékek, ecsetek, zsírkreták,
- gyurmák
- rajzlapok, színes papírok, különböző felületű, struktúrájú papírok, kartonok
- ollók, speciális vágófelületű ollók, formalyukasztók
- pecsételők, nyomdák
- gipszkiöntők
- hengerek
- üvegfestékek
- fóliakészítő
- gyertyadíszítők
- szappankiöntő
- gyöngyök, üvegmozaikok

- textilek, textílfestékek, fonalak
- különböző típusú ragasztók
- termékek, természetes anyagok

Az SNI- s gyermekek esetében a saját fejlettségüknek megfelelő technikai eljárásokkal ismertetjük meg őket, kezdve az egyszerűtől a bonyolultig. Ezáltal fejlődik kézügyességük, finommotorikájuk, fantáziájuk, alkotókészségük. Számukra is, az egész nap folyamán biztosítjuk a megfelelő eszközöket az ábrázoló tevékenységhez. Bizonyos ingereket nagyon szeretnek és keresnek a gyerekek (például, szívesen gyurmáznak, homokoznak), bizonyos ingereket azonban elutasítanak, és nem lehet őket a feladat elvégzésére rávenni. Ezért olyan feladatot igyekszünk adni nekik, amelyet el is tudnak végezni, mivel figyelmük könnyen elterelődik. Örülünk az apró eredményeknek is, és azonnali megerősítést nyújtunk.

A hátrányos vagy kiemelt figyelmet igénylő, illetve kiemelkedően ügyes gyermekek esetében pedig biztosítjuk, a képességeiknek megfelelő fejlesztést és rajzpályázatokon való részvételt.

Előfordul, hogy a gyerekek kevésbé motiváltak az alkotó tevékenységben való részvétellel, rajzolással, az új eszközökkel való manipulációra, az új anyagok megismerésére, ezért számukra is célravezető lehet az egyéni fejlesztés biztosítása.

Mozgás

Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres örömmel végzett közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

A Pedagógiai Programunk fontos részét alkotja az egészséges életmódra, egészségfejlesztésre nevelés. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének meghatározó szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egész-

séges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, az egészséges életmódra nevelés hatásait.

Fontos már a születéstől figyelemmel kísérni a mozgás fejlődését, mert kisgyermekkorban a mozgás fejlettsége képet ad a gyermek általános fejlettségi szintjéről, a fejlődés tempójáról. A mozgásfejlesztéshez hozzátartozik a finommotoros manipuláció fejlesztése éppúgy, mint a nagymozgások fejlesztése.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- A spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység.
- Irányított, mindennapos mozgásfejlesztés
- Szervezett mozgásos tevékenység

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc) amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra, játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai csoportszobában, vagy a játszóudvaron is megszervezhető.

A mozgás fejlődése maga után vonja a gyermek vizuális memóriájának, a térészlelésük, szókincsük, a keresztcsatornák és a fogalomalkotás fejlődését is. A közös örömmel végzett mozgás közben fejlődik a társakhoz való alkalmazkodás és figyelés képessége, fejlődik önuralmuk, együttműködő és toleranciaképességük. Testüknek és mozgásos képességeiknek megismerése segíti az én tudat fejlődését. A mozgásos versengések során átéljük a kudarcot, sikert egyaránt.

Célunk:

A mozgásfejlesztésen, mozgásigény kielégítésén keresztül a gyermeki személyiség fejlesztése, az egészséges életmódra való nevelés. A gyermekek természetes mozgáskedvének megőrzése, megszerettetése.

Feladatunk:

- Megteremteni a szabad mozgás feltételeit,

- Biztosítani az ügyességi és versenyjátékok lehetőségét,
- Rendszeres, naponta kezdeményezett testedzésnek, aktív mozgásnak helyet biztosítani a napirendben,
- Heti egy alkalommal testnevelés foglalkozást szervezni, változatos eszközökkel, szerekekkel,
- Mozgástapasztalataikat bővíteni, sok gyakorlással alakítani a mozgáskészséget,
- Mozgásukat fejleszteni különböző mozgásos szabályjátékkal,
- Nagymozgásokat, szem- kéz-láb koordinációt, egyensúlyérzéklet, finommozgásokat fejleszteni

A mozgásigény kielégítése a csoportszobában, nagyméretű udvarunkon, az óvoda szűkebb környezetében és kirándulások alkalmával történik, eszközökkel, eszközök nélkül, spontán, vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket is figyelembe véve. Lényeges a megfelelő motiváció, a mozgásra inspiráló, biztonságos környezet kialakítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása. A rendszeres mozgás során fejlődnek pszichikai, testi, értelmi és szociális képességeik, ezek eredményeként egészségesebbek lesznek és nagyobb teherbíró, és ellenálló képességgel rendelkeznek majd gyermekeink.

Az egész évben rendelkezésre álló udvaron nagy a mozgástér, a különböző tevékenységek elkülönítése zavartalan mozgást biztosít a gyermekeknek. Az udvari betonozott rész, lehetőséget ad az óvodásainknak a biciklizésre és a motorozásra, amely szintén sokat segít a mozgásfejlődésben.

A csoportszoba mérete lehetővé teszi a testnevelés foglalkozások szervezését, minimális átrendezéssel elegendő hely áll rendelkezésre, és jó idő esetén az udvaron is lehet foglalkozásokat tervezni. A tevékenységek anyaga az atlétikai, torna, játékjellegű fő gyakorlatokból tevődik össze. A tervezésnél figyelembe vesszük az időjárás változásait is.

A foglalkozások megtervezésénél figyelembe vesszük a csoport általános fejlettségét, ehhez igazodva döntjük el az egyes mozgásformák ismétlésének számát. Különböző nehézségű, differenciált feladatok adásával szeretnénk elősegíteni, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatokat. A feladatok végrehajtásánál elsősorban nem a feladatok tökéletes kivitelezése a célunk. Olyan készségeket, képességeket szeretnénk alakítani, amelyek elősegítik az egyre pontosabb mozgás elvégzését.

A 3-4 évesek testnevelési anyaga nagyrészt a természetes mozgásokat tartalmazza. Az egészséges személyiség fejlődéséhez hozzá tartozik, hogy a gyermeknek egyre pontosabb informá-

ciói, ismeretei legyenek. A testnevelés foglalkozás alatt a legtermészetesebb módon ismerkedhet testrészeivel és azok funkcióival.

4-5 éves korban már nagyobb szerepet kap a tér mozgásos megismerése. Előtérbe kerül az egyensúlyérzék fejlesztése, és a szem-kéz, szem-láb koordinációt fejlesztő gyakorlatok. Kiemelt helyet kap az oldaliság tanítása.

5-6-7 éveseknél az észlelés fejlesztése a legcélzottabb.

Az alaklítás, formaállandóság fejlesztésére tervezünk sok gyakorlatot. Ennél a korosztálynál új feladatként jelentkezik a finommotorika fejlesztése, hiszen a finommotoros koordináció az írás tanulásának elengedhetetlen feltétele. A foglalkozásokon lehetőséget biztosítunk a keresztcsatornák fejlesztésére is. A bemutatott gyakorlatot látják, hallják a tevékenység pontos megnevezését, és elvégzik a látott, hallott feladatokat.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Fejlődjenek testi képességeik (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség)
- Fejlődjön térbeli, időbeli tájékozódó képességük
- Alakuljon a mozgáskoordinációjuk
- Ismerjék testrészeiket, növekedjen csont- és izomrendszerük teljesítő képessége
- Fejlődjön finom motorikus képességük

Funkcionális eszközök felsorolása:

- különböző méretű labdák
- babzsákok
- hullahopp karikák
- ugráló kötelek
- mászóakák
- lépegető hengerek
- rácshinta
- rugós deszkák
- tornapadok
- tornaszámolyok
- egyensúlyozó tölcser
- csőalagút-készlet
- gólyaláb
- tornaszőnyeg.
- trambulín

A mozgás az SNI- s gyermek számára a fejlesztés legalapvetőbb és legcélravezetőbb eszköze. A játékos mozgások megszerettetése és mindennapos alkalmazása az egyéni fejlesztés szempontjából nagyon fontos feladatunk ezeknél a gyerekeknél, a mozgáskoordináció fejlesztése érdekében. Kiemelkedő fejlesztési terület: testkép kialakítás (megtapasztalás, érzés), testfogalom rögzítése (saját testéről szerzett információ), testséma kialakítása (a test mozgásos érzékelése), saját testhez való viszonyítás-névutók használata., irányok megállapítása térben, majd síkban. Mozdásfejlődésük eltérhet az átlagostól. Tudatosítsuk a szabályokat, és következetesen tartassuk be velük. Ezek a gyerekek nagyon is igénylik a korlátokat, a szabályokat. Különösen figyeljünk a nagymozgások és az egyensúlyérzék fejlesztésére. A téri tájékozódás elsajátítása hosszabb ideig tarthat számukra.

A kiemelt figyelmet érdemlő, hátrányos és kiemelkedően teljesítő gyermekek esetében a differenciált feladatvégzés adhat további fejlesztési lehetőségeket a mindennapok során.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti –emberi és tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja a védelmet, az értékek megőrzését.

Tárgyi természeti társadalmi környezet megismerés

A gyermekek az intézménybe lépéskor eltérő természeti és társadalmi környezetre vonatkozó ismeretekkel rendelkeznek, ami családjuk és lakóhelyük eltérő jellegéből is adódik, ezt figyelembe véve bővítjük ismereteiket.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Célunk:

- Az életben megmutatkozó sokszínűség és az összefüggések feltárása a természet, az élővilág szeretetére, valamint a környezetvédelemre és az értékek megőrzésére nevelés
- Mivel célunk a ZÖLDOVODA cím megszerzése, ezért nagyon figyelünk környezetünkre és az ehhez tartozó feladatokra, többek között arra, hogy energia

és vízfogyasztásunk is kevesebb legyen, ezért energiatakarékos égőket használunk, és figyelünk arra is, hogy a vizet ne folyassuk sokáig. Ezt egész éven át próbáljuk tudatosítani a gyermekeinkben is. A szemetet folyamatosan a gyermekekkel közösen szedjük fel az udvaron, minden évben megtartjuk a Takarítás világnapját, továbbá sokat beszélünk a szelektív hulladék gyűjtés fontosságáról, és ezt az óvodában, a gyakorlatban is alkalmazzuk. Óvjuk és vigyázunk környezetünkre. Az óvodában minden évben a gyermekekkel ültetünk virágokat ezzel is szépítve környezetünket. Célunk egy kiskert vagy magasságyás létrehozása is, ahová majd a gyermekekkel közösen ültethetünk és gondozhatjuk a különböző zöldségeket, növényeket.

- Óvodánk „Állatbarát óvoda” címmel is rendelkezik, ennek szellemében fontosnak tartjuk az állatvédelmet, a felelős állattartást, gondozást. Fő célunk az állatok védelmére, tiszteletére, szeretetére, gondozására nevelés. Ennek fontos alappillére az állatok megismerése, ezáltal az állatokhoz való pozitív érzelmi viszony kialakítása, fejlesztése. Célunk az életkoruknak megfelelő ismeretek birtokába juttatni őket, és ezt nemcsak a tevékenységek során, hanem a mindennapi játék, séta, kirándulás során is feladatunknak tekintjük.
- A Dohányzás megelőző program segítségével pedig az egészségmegőrző magatartás kialakítása a célunk.

Fő tapasztalatszerzési, ismeretszerzési forrás maga a természeti, társadalmi valóság, tárgyi környezet.

Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket, a spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

Feladatunk:

- Felkelteni a gyermek érdeklődését a természeti és mesterséges környezet iránt,
- Megismertetni a társadalmi környezettel, ismerje meg az azzal való kapcsolatt, a kapcsolattartás módjait,
- Elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközt biztosítani a spontán és a szervezett tapasztalat és ismeretszerzésre, ha kell IKT eszközök alkalmazásával

- Elősegíteni a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokba és a környezet alakításában
- Megismertetni a saját magára irányuló környezeti ismeretekkel, táplálkozással, életmóddal, testfelépítéssel, mozgással, egészség megőrzéssel, prevencióval kapcsolatos teendőkkel
- Lehetőséget adni a sokoldalú, minél több érzékszervvel való tapasztalásra (alkalmi és folyamatos megfigyeléssel, gyűjtéssel, szimulációs játékkal)
- Lehetőséget adni az élmények több szempontú felidézésére, és ehhez minél több eszközt biztosítani
- Megismertetni a szülőföld, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeivel

A gyermeket az érzelmi nevelésen keresztül lehet közelebb vinni a természet szeretetéhez és annak megóvásához. A pozitív kapcsolat kialakításának a lehetősége a gyermek kíváncsiságában, nyitottságában rejlik. El kell juttatni őket a felfedezés öröméig. A belülről fakadó kíváncsiságból eredő gyűjtőszennvedélyt odafigyeléssel gyűjtőmunkává alakíthatjuk, amikor egy-egy témához célirányosan keresünk odaillő, ahhoz kapcsolódó anyagokat, (pl. az őszi témakörhöz kapcsolva gyűjthetünk őszi terményeket, amit díszítésre, dekorálásra, terménybábok, füzérek készítésére használunk, színes őszi leveleket, amikben séták alkalmával gyönyörködtünk). Megtapasztaljuk szín-és formavilágukat, lepréseljük őket és levélmozaikot, levélképet, levéllenyomatokat készítünk, képes újságokból gyűjtünk őszi témájú fényképeket, amiből tablót készítünk: őszi verseket, mondókákat, találós kérdéseket, dalokat, amiket a művészi tevékenykedés alatt is hangulati aláfestésként, ráhangolásként használunk.

Az önálló kutatómunka az egyik alapja a már tudatos, személyes élményű ismeretszerzésnek. Az összegyűjtött tapasztalatokat, ismereteket megtanuljuk szempontok alapján rendszerezni.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére:

- Ismerjék saját magukat, legfontosabb személyi adataikat,
- Ismerjék helyüket, szerepüket a családban,
- Ismerjék testük részeit, érzékszerveiket, azok funkcióját,
- Ismerjék a természet változásait, az évszakokat, az időjárás változásait, az annak megfelelő öltözködési szokásokat,
- Ismerjék az évszakok jellemző zöldségeit, gyümölcsseit, az azzal kapcsolatos tevékenykedéseket,

- Ismerjék a környezetükben lévő épületek funkcióját (posta, iskola, Kultúrház Bolt stb.),
- Ismerjék a főbb közlekedési eszközöket,
- Ismerjék a színeket,
- Legyen ismeretük az állatokról, növényekről, azok gondozási szokásairól,
- Tudják mit is jelent a természetvédelem, és mi az, amit ők tehetnek a természet megóvása érdekében.
- A gyermekektől elvárt közlekedési kompetenciák (gyalogosként, utasként, kerékpárosként, közlekedési eszköz vezetőjeként)

A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Matematikai tapasztalatok szerzése a környezetben, élethelyzetekben, matematikai játékok, szabály- és társasjátékok alkalmával történik a mindennapok során.

Célunk:

A matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a valóság objektív bemutatása, az összefüggések megláttatása, az ítélőképesség fejlesztése, matematikai tapasztalatok szerzése játékos formában, játékba építetten. Továbbá, hogy felismerjék a mennyiségi, alaki, nagyságbeli, és téri viszonyokat, fejlődjön tér-, sík- és mennyiségsszemléletük, alakuljon ítélőképességük.

Feladatunk:

- Matematikai ismeretekhez juttatni a gyermekeket
- Az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatokat megszereztetni
- Részképességeket, gondolkodási műveleteket, szokásokat elsajátíttatni játékba ágyazva az óvodás gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó tanulási formákon keresztül:
 - Spontán játékban és egyéb tevékenységekben szerzett, belső érdeklődésből fakadó tanulás,
 - Irányított megfigyelésre épülő sokoldalú tapasztalatszerzés változatos eszközökkel, valamint a szerzett tapasztalatok, ismeretek (a környezet jelenségeinek, tárgyai tulajdonságainak, mennyiségi viszonyainak, formáinak) rendszerezése,
 - Az utánzásos tanulás megvalósítása minta és modellkövetéssel,
 - Gyakorlati problémafelvetések és feladatmegoldások,

- A gyermekek felmerülő kérdéseire való válaszadás,
- Az óvónő által kezdeményezett tevékenységek, amelyek minden esetben támaszkodnak a gyermek aktuális élményeire, ötleteire, igényeire, spontán szituációkra.

A matematikai nevelés komplex formában a gyermek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve valósul meg. A gyermeket körülvevő valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái természetes napi szituációkban megfigyelhetők. Tevékenykedés közben a megismerő képességek (érezékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezés, tapasztalás, megértés, problémalátás, problémamegoldás) fejlesztése szinte észrevétlenül megvalósítható.

Játék és szabadidőben folyamatosan létrejöhetnek olyan szituációk, melyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére.

Egyéni vagy mikro csoportos kezdeményezésekkel szeretnénk elérni, hogy a gyerekek szerezzenek minél több tapasztalatot:

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére, az, hogy szerezzenek minél több ismeretet:

- Halmazok összehasonlításában, szétválogatásában, rendezésében,
- Mennyiségek összemérésében,
- Számfogalom előkészítésében, megalapozásában,
- Tájékozódás térben és egyszerűbb esetekben, a síkban ábrázolt világban,
- A tükörrel való tevékenykedésben.

Funkcionális eszközök felsorolása:

- különböző műanyag állatok, figurák,
- Taktilis észlelést fejlesztő doboz,
- Geometriai készlet
- Minimatt készlet
- Logikai készlet
- Logico- játékok
- Montessori-torony
- Dominók
- Kártyák
- Memóriaajátékok
- Puzzle játékok
- Külső világ megismerését célzó képességfejlesztő játékok

Az ismeretnyújtás az SNI- s gyermekek esetében a tapasztalatszerzésen alapul, ezért minél több közvetlen tapasztalatszerzést ismeretanyag bővítést biztosítunk számukra, és minél több fejlesztő játékkal és annak szabályaival történő megismertetés és megszerettetés a célunk, miközben matematikai ismeretek birtokába is juttatjuk őket.

Feladatunk a kiemelten tehetséges, illetve kiemelt figyelmet igénylő hátrányos helyzetű gyermekek esetében felfigyelni arra, hogy milyen témában kiemelkedő, illetve hol szükséges a fejlesztés, adott esetben személyre szabottan.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, munka és munka jellegű játékos tevékenység. A munka a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, melyben megvalósul a saját és mások elismerésére is. Az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak, és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt napi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás a munka jellegű tevékenységekbe tartoznak.

A nevelés során gyakran adódik lehetőség a munkavégzésre. Eleinte játéknak tekintik a munkát, nem az eredményéért csinálják, hanem a tevékenység örömeért, de ahogy fejlődnek megéri bennük az eredményességre törekvés. Fontos, hogy örömmel és szívesen végezzék ezeket a munkatevékenységeket. Az önként vállalt munka és az elvégzett munka után érzett elégedettség, jó érzés, öröm, ráébreszti őket arra, hogy ők is képesek változtatni a környezetükön, szebbé, tisztábbá tenni azt, hogy ők is képesek értéket teremteni. A tapasztalat szerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök, és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége. A közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A kiscsoportba kerülő gyermek először az önmaga ellátására irányuló önkiszolgáló munkatevékenységgel ismerkedik, illetve többségük már úgy kerül a közösségbe, hogy bizonyos önkiszolgáló munkatevékenységet tud végezni Ilyen pl. az öltözködés egyes fázisai, a WC használat, kézmosás stb. Az óvodapedagógus első feladata ezeknek a továbbfejlesztése, a helyes eszközhasználatra, a fogáskészségek alakítására való törekvés. Az önkiszolgáló munka végigkíséri az óvodai életet, de megjelennek mellette egyéb munkatevékenységek is.

- Önkiszolgáló munka kiteljesedése

- A gyermek önként vállalt, alkalmi tevékenységei, amelyek önmaguk és társaik szükségleteinek kielégítésére irányulnak, pl. naposi munka
- A hagyományok ápolásához kapcsolódó munkák, ünnepi előkészületek, vendégvárás stb.
- Környezetünk ápolása, szépítése, pl. csoportszoba, öltöző dekorálása az óvónővel végzett együttes tevékenység
- Az élő környezet ápolása, pl. növényeink gondozása, kiskert, virágládák művelése
- Terem- és udvarrendezésben való részvétel
- Különböző gyűjtőmunkák

A gyermeki munka óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos, konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Célunk:

Különböző munkatevékenységeken keresztül a munkához való pozitív hozzáállás kialakítása.

Feladatunk:

- Munkavégzésre ösztönözni a gyerekeket
- Biztosítani, hogy a gyerekek önként választhassanak, ne kényszernek érezzék a munkavégzést
- A gyermek önmagához mért és teljesíthető munkát végezzen
- A biztonságos, balesetmentes hely biztosítása
- Az életkori sajátosságaiknak megfelelő eszközök biztosítása

Óvodánkban rendszeres munkaalkalom az ajándékkészítés, eszközök készítése, javítása, díszítő tárgyak és a csoportszoba dekorációinak készítése évszakonként és ünnepek alkalmával, továbbá az udvar, közvetlen környezetünk rendben tartása.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére:

- Önkiszolgáló munka terén nagyfokú önállóságot ér el
- Nő az önbizalma
- Fejlődik feladattudata és a társakért érzett felelősségtudata
- Fejlődik esztétikai érzéke, kialakul rendszeretete
- Önként és szívesen vállalja a feladatokat, megismeri a helyes eszközhasználatot és annak veszélyforrásait
- Felismeri a segítségadás, munkavégzés lehetőségeit

- Rendszeres feladatai lesznek
- Gondozza, óvja környezetét

Funkcionális eszközök felsorolása:

- napos kötének
- gyermek szerszámok (lapát, gereblye, vödör, öntözökanna)
- gyermekméretű takarító eszközök (kis seprű, lapát stb.)
- önkiszolgáló munka eszközei

Az SNI- s gyermekek bevonása a munka jellegű tevékenységekbe fontos, hiszen célunk őket is a mindennapi életre felkészíteni. Feladataikat körültekintően a fejlettségüknek megfelelően választjuk, a feladat teljes kivitelezésénél figyeljük, ha kell, segítjük őket. Ezáltal siker-élményhez juttatjuk őket, amely megfelelő motivációt biztosít a közösségbe való beilleszkedéshez.

A tevékenységekben magvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetben szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Az óvodás gyermek tanulási folyamata eltér az iskolaitól. A gyermek megismerés közben sokféle tanulási módot használ. Az óvodai életben a játékban lezajló tanulás a legjelentősebb. A játék sajátos tanulás, mert a megismerés alkalmazás egyéni változataira ad lehetőséget. Lényeges jellemzője az ismételhetőség. Az ismétlés pedig a szerzett tapasztalatok, ismeretek, viselkedésmódok gyakorlása, gyakorlás útján történő rögzítése, megerősítése. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti idő-keretekben valósul meg. A hangsúlyt a fejlesztés-fejlődés egyensúlyára fordítjuk. Alapozunk a gyermek nagyfokú megismerési vágyára.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban a játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg. Az óvodapedagógus a tanulás támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Hétköznapi értelemben az elsajátításnak, tapasztalatszerzésnek csaknem minden formáját, mely változást idéz elő, tanulásnak szokás nevezni. Ilyen értelemben, az óvodában is állandóan jelenlévő folyamat. Olyan tevékenység eredménye, melynek révén ismeret, tudás, képesség birtokába jut a gyerek, mellyel régebben nem rendelkezett.

Lehetséges formái:

- az utánzásos minta-és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása
- spontán játékos tapasztalatszerzés
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás
- játékos, cselekvéses tanulás

A személyiség alakulását két fontos tényező határozza meg. Az öröklött sajátosságok és a környezeti tényezők, ezen belül a tanulás.

A tanulás fajtái:

- motoros (mozgásos)
- szenzoros (perceptuális)
- verbális (szóbeli)

Az óvodában a spontán tanulás a jellemző. A tanulási képességeket meghatározó észlelési és mozgásos struktúrák fejlesztésére fordítunk hangsúlyt, ezen belül:

- A gyermek mozgásfejlődésére. Az alapmozgások birtokában a finommotorika fejlődése és fejlesztése kerül előtérbe
- A gyermek testsémájának fejlődése. Saját teste az alapvető kiindulópont tájékozódásban. Az én-kép alakul, alapja az én-tudat fejlődésének
- A téri tájékozódás, térbeli mozgás fejlődése, térészlelés fejlődése
- A gyermek vizuális funkcióinak fejlődése. Óvodáskorban a tapintás, hallás a látásnak alárendelten segíti vizuális észlelés alakulását
- A gyermek finommotoros koordinációjának fejlődése, amelyet a gyermek rajza tükröz legérzékenyebben

- A nyelvi kifejezőképesség fejlettsége, amely alapja a gondolkodás fejlődésének. A nyelvi fejlettség megnyilvánulása a beszédkedv, minőségi mutatója pedig a szókincs gazdagsága, artikulációjának a tisztasága. Fejlesztése érdekében nyelvi játékok sokaságát kínáljuk a gyermekeknek, és a nap folyamán biztosítjuk a kötetlen beszélgetések állandó lehetőségét
- A gyermek szociális fejlettsége, amelynek alapja a gyermek önállósága, kapcsolatteremtő képessége, csoportba való beilleszkedés képessége, társsal, óvónővel való együttműködés

Célunk:

- A sokoldalú tapasztalatszerzésen keresztül a megismerési képességek fejlesztése, és a gondolkodás örömeinek átélése
- A problémahelyzetek megoldása
- Beszédszlelés, beszédértés fejlesztése
- A tanulás iránti vágy felébresztése, szemléletes képszerű gondolkodás kialakítása, fejlesztése

Feladatunk:

- Az értelmi képességeket fejleszteni (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) játékba ágyazva
- A gyermek kíváncsiságát, megismerési vágyát sokoldalúan kielégíteni
- Olyan lehetőségeket biztosítani, ahol a felfedezés, kutatás örömeit átélhetik
- A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységeket biztosítani
- Fejleszteni a gyermek önállóságát, kitartását, pontosságát, feladattudatát
- Olyan tapasztalatok megszerzéséhez lehetőséget nyújtani, ahol a gyermek megismerheti saját teljesítő képességét, az óvodapedagógus a tanulás folyamata során személyre szabott, pozitív értékeléssel, önreflexió lehetőségével segíti a gyermek személyiségének kibontakozását
- Megfelelő motivációt biztosítani, mely a tanulás eredményességét befolyásolhatja

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. Az SNI- gyermekek számára széleskörű tapasztalatszerzést biztosítunk, hogy megismerési képességei fejlődjenek az önálló gondolkodás, felfedezés örömeit átélhessék.

X. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges:

1. testi érettség
2. lelki érettség
3. szociális érettség

Ez a három feltétel egyaránt szükséges az eredményes iskolai munkához.

1. Testi érettség

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

2. Lelki érettség

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés
- Megjelenik a tanulás alapját képező, szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett, az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érhetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és a mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő, egyéni eltérések lehetségesek; végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét
- Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri, és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét, felismeri öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbe-szüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

3. Szociális érettség

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek, kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőt-tel és gyermektársaival. A szociálisan érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg. Kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A hároméves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus, testi, és szociális fejlődésének elősegítése.

Az SNI- s gyermekek esetében folyamatos, az óvodában végzett fejlesztés, és speciális szak-emberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el, a fentiekben leírt fejlettség. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

XI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

11.1 INTEGRÁCIÓ, INKLÚZIÓ

Az inkluzív pedagógiai szemlélet pedagógusaink mindennapi nevelő munkájának része. A differenciált fejlesztés a gyermekek egyéni és életkori, valamint személyiségéhez igazodó. A csoportokban folyó nevelő-fejlesztő munka tudatosan tervezett keretek között zajlik. A preventív pedagógiai munka a későbbiekben kialakuló nehézségek megelőzésére szolgál, mely a gyermekek óvodába való érkezésétől az iskolakezdésig tart. Az integráció az inkluzív pedagógiai azon része, amely a többségtől bármilyen szempontból eltérő gyermekek elfogadását és a többséggel történő együttnevelését jelenti.

Programunkban a differenciálás értelmezése az inkluzív pedagógia, ez adja az integrációs nevelésünk ideológiai hátterét. Inkluzív pedagógiánkban a cél a gyermek saját szintjének maximumára való eljuttatása. Ez a egyénre tervezett pedagógiai gyakorlatot igényel, folyamatos visszacsatolást, nyomon követést.

Az óvoda feladatai az integrált nevelés, a gyermekek differenciált fejlesztése, beilleszkedésük segítése érdekében:

- a nevelőmunkában a másság elfogadására, a tolerancia és empátia fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk
- a szocializáció felerősítése
- a gyermekek személyiségének megismerése, fejlődésük követésére nagy figyelmet kell fordítanunk
- a gyermekek közötti különbségek kezelésére a differenciált, egyéni bánásmódot alkalmazzuk
- a sajátos nevelési igényű, a BTMN-es és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében egyéni fejlesztési tervek alapján végzik az óvodapedagógusok, a fejlesztőpedagógusok a fejlesztő munkát
- szükség esetén speciális szakemberek bevonásával segítik a gyerekek fejlődését /logopédus, gyógypedagógus/
- a gyermekek beiskolázására fokozottabban odafigyelnek, a szülőket tájékoztatják a lehetőségekről.

Célunk, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek léte, nevelése és fejlesztése illeszkedjen a nevelésünk egészébe. A felzárkóztatás, illetve korrekció a fejlődésben észlelt esetleges töréspontoktól kezdődően – különösen a plusz egy évet óvodában maradó gyermekek esetében – a megfelelő módszerek alkalmazásával a lehető legoptimálisabb fejlődés megva-

lósulását tűzi ki célul és egészen az iskolakezdésig tart. Ebben fejlesztő szakemberek is segítik az óvodapedagógusok munkáját.

A kiemelt figyelmet igénylő, különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

1. Sajátos nevelési igényű gyermekek
2. BTMN nehézséggel küzdő gyermekek
3. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek
4. Kivételes képességű gyermekek (tehetséges)
5. Különleges ellátást igénylő gyermekek.

11.2 SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK

A sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési-, magatartási problémával küzdő gyermekek óvodai közösségbe való besegítése fontos feladatunk. Az együttnevelésükkel a gyermekekben az elfogadást, együttműködési és kommunikációs technikákat, az egymástól való tanulást segítjük. Fontos feladatunk minden gyermekben az értéket, a tehetséget felfedezni, kibontakoztatni. A többi szülővel megismertetjük az együttnevelés pozitív hatásait, az integrált nevelés elfogadása érdekében. Nevelőmunkánk során a sajátos nevelési igényű gyerekeknél is az óvodai nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszünk, szem előtt tartva az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának elveit és feladatait. Intézményünkben az inkluzív pedagógiai szemlélet és gyakorlat érvényesül.

Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének megvalósítása

Óvodai ellátás, integrált óvodai nevelés az alábbi fogyatékosági körben történik az Alapító Okirat alapján: 091120 (Kormányzati funkciószám). Az óvoda ellátja az olyan ép értelmű, sajátos nevelési igényű gyermekeket, akik a szakértői vélemény alapján mozgásszervi, érzékszervi, (hallási, látási) beszéd-fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének célja: a sajátos nevelési igényűgyermekek beilleszkedésének, személyiségfejlődésének, esélyegyenlőségének előmozdítása.

Feladata:

- A vizuális, akusztikus, taktilis, mozgásos észlelés folyamatainak, a motoros képességeknek, a beszéd és nyelvi készségek fejlesztése.
- Az egyes területek az elmaradásnak megfelelően kapjanak hangsúlyt a fejlesztésben.

-A gyermekek fejlesztése egyéni fejlesztési terv szerint történik, speciális szakember bevonásával.

- Speciális differenciáló módszerek, terápiák, technikák alkalmazása az integrált nevelésben.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének alapelvei:

-intézményünkben sajátos nevelési igényű gyermekek, együttnevelése folyik /Szakértői-Bizottság szakvéleménye/

-a jelen Pedagógiai Programban meghatározott nevelési tartalmak számukra is szükségesek

-szükséges a sajátos nevelési igénynek megfelelő környezet kialakítása, megfelelő tárgyi feltételek, segédeszközök biztosítása az intézményben

- a gyermekeknek a különböző tevékenységekben annyi segítséget kell adni, ami szükséges az önálló tevékenységükhöz

- a gyermekek ismeretében a fejlődés segítése igazodjon a gyerekek fejlődési üteméhez

- kerüljük a gyermekek túlterhelését

-a habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiák elemei gyógypedagógus segítségével kerüljenek be az óvodai nevelőmunkába

-az óvodapedagógusok törekedjenek, hogy a gyermeknek leginkább megfelelő módszert válasszák

-a speciális fejlesztés szakember bevonásával, a gyerek igényének megfelelő időkeret, eszközök, módszerek alkalmazásával történik

-az integrált nevelés során nagymértékű differenciálás szükséges

- a gyermek személyiségfejlődését segíti az elfogadó környezet a habilitációs, rehabilitációs egyéni, illetve csoportos fejlesztés gyógypedagógusi kompetencia

-egyéni fejlesztési terv speciális szakember közreműködésével készül

-a szülőkkel rendszeres együttműködés szükséges /információ a gyermek fejlődéséről/

- a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, fejlesztése differenciáló módszerek alkalmazásával folyik.

Az SNI gyermek fejlődésének nyomon követése és a vele folytatott fejlesztő tevékenységek az alábbiakban kerülnek dokumentálásra:

- orvosi-szakértői bizottsági-gyógypedagógiai vizsgálatok eredményei, szakvéleményei, javaslatok

- Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs rehabilitációs ellátás egyéni fejlődési lap (külív, betétív)

- Fejlesztő pedagógus által készített egyénre szóló fejlesztési terv

Tartalmi követelmények:

- gyermek adatai
- fejlesztő adatai
- a fejlesztés alkalmankénti leírása
- foglalkozások ideje

Az integrált óvodai nevelés előnyei a sajátos nevelési igényű gyermekek számára

- az együtt tevékenykedés, a kölcsönös kommunikáció, a mindennapi együttes szituációban természetesen tanulják a társas magatartás mintáit, szokásait
- a gyermekközösség erősíti a sajátos nevelési igényű gyerekek önbizalmát, a többi gyermeket követve, jobban fejlődik önállóságuk
- fejlődésükre ösztönző a többi gyerek eredményeinek tapasztalása
- a közösségben reálisabban tudják bemérni sajátosságaikat, jobban fejlődik önismeretük
- megtapasztalják, hogy ők is sok mindenben képesek ugyanarra, mint társaik
- a többi gyermek megismerésével tapasztalatot szereznek, hogy mindenkinek vannak gyenge pontjai
- a közösségben megtanulják elfogadni és elfogadtatni a másságukat
- a másokkal való együttműködésnek többféle technikáját tanulják meg
- kedvező a gyermekek számára, hogy a szocializáció abban a természetes közegben zajlik, amelyben későbbi élete során is élni fog

Az integrált óvodai nevelés előnyei a többi gyermek számára

- a sajátos nevelési igényű gyermekekkel együtt nevelt gyermekek megtanulják elfogadni az egyéni különbségeket
- megismerik a másságot, tapasztalják, hogy mindenkinek vannak erősségei és gyengéi
- megtanulnak odafigyelni másokra, megtanulják a másikat tiszteletben tartó segítség formáit, technikáit
- érzékenyebbé, kifinomultabbá válik kommunikációjuk

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végén:

- sajátos nevelési igényű gyermekek akarat ereje, önállóságra törekvése fejlődik
- az egészséges énképük, önbizalmuk megalapozódik
- kommunikációs technikájuk, együttműködési készségük fejlődik
- képesekké válnak a közösségbe való beilleszkedésre
- a fejlettebb területeken képességeik tovább fejlődnek

- hiányos képességeik kezelésére speciális technikák és eszközök használatát ismerjék meg
- a közösségben minden gyermek, alkalmazkodó készsége, toleranciája, empátiája fejlődik az együttnevelés során.

11.3. BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGGEL KÜZDŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Cél: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a differenciáló pedagógia és szakszolgálat bevonásával a fejlődés megindítása, elősegítése, felzárkóztatás.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek fejlesztése

- Szakértői bizottság szakvéleménye alapján jelöli ki a terápia fő lépéseit, feladatait, fejlesztési területeit.

- A terápiát óvodapedagógus, fejlesztő pedagógus tartja, egyéni fejlesztési terv alapján.

- Kiscsoportos formában (szükség esetén egyéni fejlesztéssel) történik,

Óvodapedagógus differenciált nevelése-fejlesztése, kis lépések, tolerancia, egyéni szükségletekhez való igazodás.

Az óvodapedagógus feladatai:

A különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal, a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse.

- Bizonyos funkciók tartós stagnálása esetén visszatérni a gyermeknek arra a fejlettségi szintjére, ahol még biztonságosan mozog, és fokozatosan terhelve, nehezítve a feladatokat el kell juttatni őt a következő szintre. A lemaradások természetes módon történő fejlesztése sok mozgással, játéktevékenységgel.

- Idő és lehetőség biztosítása a hiányosan elsajátított vagy gyakorlásra szoruló ismeretek más területen való elmélyítésére, korrigálására.

11.4. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS GYEREKEK NEVELÉSE

Óvodánk kiemelt feladata a gyermekek szociálisan hátrányos/halmozottan hátrányos helyzete miatti támogató tevékenység folytatása. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére az egyéni fejlődési ütemükhöz igazított megfelelő minőségű és időtartamú óvodai nevelést biztosítunk. Óvodánk nevelőtestülete megfelelő kompetenciával kezeli és fejleszti az átlagtól eltérő fejlődésű, helyzetű gyermekeket.

Fontosnak tartjuk a gyermekek egyéni képességeit figyelembe vevő differenciált fejlesztést, felzárkóztatást, játékos tevékenységek által. Az óvoda óvó-védő funkcióját a gyermekek szociális – testi/lelki védelmére kiterjesztve értelmezzük.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Bármilyen hátrányos helyzetből származó lemaradás csakis szakszerű, a gyermek társadalmi helyzetére érzékeny pedagógiai szemlélettel és módszerekkel, a szülőket partnerré téve ellen-súlyozható. A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodape-dagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

Az óvodai programunk jellemzője a gyermekközpontú és családoorientált szemlélet, valamint az interdiszciplináris megközelítés, mely a kora gyermekkori fejlődés kérdésében kompetens minden szakma szerepét egyenrangúan fontosnak és egymást kiegészítőnek tartja.

Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat bizto-sítanak.

Célunk:

- eltérő szociális kultúrájuk, hátrányos környezetük miatt eltérő fejlődési ütemük figyelembe-vételével, egyénre szabott, differenciált fejlesztés biztosítása,
- az óvodáskorú gyermekek beóvodázási arányának növelése, a rendszeres óvodába járás biz-to-sítása.

Rövid távú célok:

- Együttműködés fenntartása a partnerekkel
- A hátrányos helyzetű gyermekek feltérképezése
- Szociális támogatásokról való tájékoztatás
- Szociális segítségnyújtás

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai az óvodás gyermekek körében:

- környezeti hatások (lakhatási, egészségtelen komfort nélküli lakások),
- anyagi (munkalehetőségek hiánya, meggondolatlan pénzköltés),
- egészségügyi (egészségtelen életkörnyezet, veleszületett betegségek, kikezeletlen betegségek, tisztálkodás hiánya, rendezetlen, szemetes környezet),
- a gyermek személyiségében rejlő okok (elhanyagoló nevelés, erkölcsi kontroll hiánya, beszédzavar, megkésett beszédfejlődés, veszélyeztető környezet),
- a szülők alulképzettsége.

Feladatok az szociális hátrányok enyhítésére:

- A gyermek közvetlen környezetének megismerése, mindazon körülmények feltárása, amelyek a gyermekek testi, szociális, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését hátrányosan befolyásolják vagy gátolják.
- Megfelelő információáramlás a felelős szervek és személyek között.
- Egyéni szükségleteiknek, fejlettségi szintjüknek megfelelő segítség nyújtása a személyiségük hatékonyabb fejlődése érdekében.
- A gyermek alapvető szükségleteinek ellátása érdekében a szülők tájékoztatása a lehetőségeikről, és az önkormányzati segítség igénybevételének kezdeményezése (rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás stb.)
- Szükség esetén a helyi támogatások, egyéb segítség igénybevétele annak érdekében, hogy szociális okok miatt ne maradjon ki egyetlen gyerek sem a kirándulásokról, kulturális programokról
- A családi nevelés hiányossága miatti szokásrendszer- és magatartáskultúrákialakításával és fejlesztésével a további közösségekbe való beilleszkedés segítése.
- Az óvodai élet oly irányú megszervezése, hogy az érintett gyermekek és családjaik számára elérhető legyen, aránytalan teher nélkül.
- Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel, rendszeres tájékoztatás a gyermek fejlődésével kapcsolatban, az egységes nevelési szemlélet közelítése érdekében.
- Az óvoda nyitva tartására a szülői igényeknek megfelelően, az igényekhez igazodó működés megszervezése

Szervezési feladatok

- Az igazolatlan hiányzások minimalizálása
- Nevelőtestület együttműködése (rendszeres team munka valamennyi munkatárs részvételével, esetmegbeszélések, hospitálások)

Pedagógiai munka kiemelt területei

- Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés (részletes anamnézis)
- Kommunikációs nevelés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszéd észlelés fejlődésének elősegítése)
- Érzelmi nevelés, szocializáció (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés)
- Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás)
- Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése
- Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zene felhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés módszerei)

A szociális hátrányokat enyhítő tevékenységek szinterei:

- Óvodai nevelés szinterei
- Óvodán kívüli programok, tevékenységek
- Egyéni eszközök juttatása
- Adományozások
- Szülői értekezletek
- Fogadóórák
- Szociális Bizottságok ülései
- Védőnői szolgálattal kapcsolattartás

Tevékenységek

- gyakori családlátogatások,
- rendszeres óvodába járásra ösztönzés,
- hiányzások nyomon követése,
- szociális juttatásokra javaslattétel,
- programokba a szülők bevonása,
- kötetlen beszélgetés a szülővel,
- gyűjtések, adományozások kezdeményezése,
- Együttműködés az önkormányzatokkal

11.5. KIVÉTELES KÉPESSÉGŰ GYERMEKEK (TEHETSÉGES GYERMEK)

A tehetség korai jelei: Vannak gyerekek, akiknél már igen fiatal korban feltűnik, hogy adottságai valamilyen területen az átlagosnál lényegesen jobbak, és ehhez sokszor a kíváncsiság-

nak és az akaratnak szokatlan erőssége társul. Éppen ezért óvodás korban érdemes beszélni a tehetség, azaz „a tehetség ígéret” felfedezéséről, a személyiség optimális fejlesztéséről.

Fontos kérdés, hogy adottságaival később hogyan tud élni a gyerek, hiszen az adottság csak egy lehetőség, amely áldássá válhat a belső erők és a környezet hatásai által. Nem szabad ugyanis a tehetség kialakulásánál figyelmen kívül hagyni, hogy az adottságok csakis a pozitív, a gyerekek megfelelő környezeti hatások által fejlődnek képességekké, esetleg tehetséggé. Kiemelkedő szerepe van tehát:

- a családnak
- az óvodának
- a társaknak

Tehetségre utaló jegyek az óvoda gyakorlatában

Az óvoda a maga kiegyensúlyozott légkörével, változatos, kötetlen lehetőségeivel akarva akaratlanul felszínre hozza a többet teljesítő gyerek adottságait, képességeit.

Az óvodánkban a gazdagító tevékenység az adott korcsoport képességeit, adottságait figyelembe véve az alábbi területeken zajlik. Két tehetség műhelyt indítunk 2025-2026-os nevelési évtől a Tehetséggondozási programunkban foglaltak alapján.

- Vizuális tevékenységben „Ügyeskedők”
- Mese-vers tevékenységekben „Mesesarok”

Fontos szem előtt tartanunk, hogy az óvodás életkorban nem a tehetség diagnosztizálására kell törekednünk, hanem a lehetőségeket kell észre vennünk. Nem mérésekkel kell a gyerekek adottságait feltérképeznünk, hanem a hétköznapiak során gyakorlattá vált megfigyeléseket kell a tehetség lehetséges jegyeinek szempontjából rendezni. Amit tapasztalunk nem biztos, hogy többlet képesség. Lehet, hogy csak a gyermek gondolkodásának fejlődési üteme gyorsabb.

Az óvodapedagógusi feladatok, a tehetség felismerésekor

- Segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges gyermekeket.
- Továbbra is bátorító felnőttként viselkedik, beszélget a szülővel, tanáccsal, ötlettel látja el, biztatja, meggyőzi.
- Lehetőséget ad a gyermeknek a tehetsége gyakorlására, maga módján fejleszti a gyermeket
- Tájékoztatja a következő intézményt a gyermekkel kapcsolatos felfedezéséről.
- A megfigyelések során írásos dokumentációban rögzíteni a tapasztalatokat és javaslatokat tenni a tehetség ígéretes gyerekek személyére, a Tehetséggondozó kolléga részére.

- Tehetséggondozó kolléga éves terv alapján a tehetség ígéretes gyermekek részére külön játékos tevékenységeket biztosít, mely során lehetőség adódik a gyermeknek, a tehetségének gyakorlására.

11.6. KÜLÖNLEGES ELLÁTÁST IGÉNYLŐ GYERMEKEK NEVELÉSE

A törvényi kötelezettségnek eleget téve óvodai nevelő-fejlesztő munkánk a különleges ellátást igénylő gyermekek gondozásával is bővült. Ők azok a gyermekek, akik nem sajátos nevelési igényűek, de egészségi állapotuk miatt (diabétesszel, étel allergiával, stb.) különleges ellátást igényelnek. A köznevelési intézménynek biztosítania kell a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet. A tartós beteg státuszú gyermekek (pl. ételallergia stb.) étrendjének biztosításában az óvodai lehetőségek figyelembevételével segíti egészséges testi fejlődésüket.

Az intézmény, olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja mindezt, aki az Oktatási Hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja. Intézményünkben három óvodapedagógus kolléga is rendelkezik ezzel a végzettséggel.

Az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek ellátása az óvodában

A nevelési-oktatói intézmény igazgatója a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesszel élő gyermek részére abban az időtartamban, amikor az óvoda – beleértve a köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabetesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján a köznevelési törvény 62§. (1b)–(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosít.

Az intézményünkben a szülő külön kérelme alapján (Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban) biztosítjuk az 1-es típusú diabétesszel élő gyermekek speciális ellátását, megfelelő a törvényben előírt képzésben résztvevő óvodapedagógus segítségével, közreműködésével.

Az ellátás érdekében minden csoportban 1-1 fő dolgozó rendelkezik tanúsítvánnyal a diabeteszes gyermek ellátása érdekében. A tanúsítványt az Oktatási Hivatal által szervezett kötelező továbbképzésen szerezték meg. A képzés során elsajátították a vércukorszint mérést és inzulin beadását.

A gyermek szakszerű ellátásán túl a szülő a 328/2011. kormányrendelet szerint igényelheti a diétás étrend biztosítását, (ha a főzőkonyha biztosítani tudja), illetve a diétás étkezés a szülő

írásbeli nyilatkozata alapján – a gyermek intézménybe bevitt, vagy a szülő által az intézménybe rendelt étel intézményben történő elfogyasztásának lehetővé tételével is biztosítható. Ez esetben biztosítjuk a hűtés, a melegítés és a fogyasztás megfelelő feltételeit a hatályos jogszabályok és szakmai előírások betartásával.

Az 1-es típusú diabéteszrel élő gyermekek ellátási folyamata az intézményben:

- szülői kérelem benyújtása mellékelt szakorvosi javaslattal
- szülői nyilatkozat diétás étrend biztosításáról
- a gyermek csoporthoz rendelése megfelelő szakember jelenlétével
- diétás étrend biztosítása szülői nyilatkozat alapján
- a gyermek rendszeres vércukorszint mérése szakorvosi előírás szerint
- az ellátáshoz szükséges eszközök, gyógyszerek megfelelő tárolása
- az előírt időközönként szükséges mennyiségű inzulin beadása
- megfelelő, előírás szerinti időben történő étkezés biztosítása
- kapcsolattartás, együttműködés a szülővel, szakemberekkel

Röviden a diabéteszről:

A cukorbetegség, vagy más néven diabétesz egy anyagcserezavar, amelyben a szénhidrátok hasznosítása szenved zavart.

- **1-es típusú diabétesz:** ebben az esetben a hasnyálmirigy nem termel inzulint, így külsőleg kell bevinni a szervezetbe. Az 1-es típusú diabétesz általában genetikai okokra vezethető vissza.

Gyermekekori diabétesz tünetei:

A gyermekkorban jelentkező cukorbetegség tünetei is hasonlóak a felnőttkorban jelentkezőhöz, általában a tünetek specifikussága miatt könnyen felismerhető a diabétesz.

Cukorbetegség fő tünetei:

- jó étvágy melletti gyors fogyás, testtömeg csökkenés
- gyakori vizelet
- erős szomjúság érzet, bő folyadékfogyasztás
- nehéz sebgyógyulás
- kicsiknél a szobatisztaság elvesztése
- nagyobbaknál éjszakai bepisülés vagy nappali gyakori mosdóba járás
- ólmos fáradtság, bágyadtság, rossz közérzet
- acetonos lehelet
- homályos látás

Gyermekekori diabétesz kezelése

A gyermekekori cukorbetegség terápiája nagyban függ a diabétesz típusától. Az 1-es típusú diabétesz esetén a gyermek kezelőorvosa által meghatározott inzulinterápiára van szükség.

A gyermekekori cukorbetegség kezelésében három pillért állapítunk meg:

1. inzulinterápia
2. étrendi kezelés
3. helyes életmód

- A kezelés módját mindig diabetológus szakorvos állapítja meg, ami függ a diabétesz típusától, a gyermek vércukorszintjétől is.
- 1-es típusú cukorbetegség esetén elengedhetetlen az inzulinterápia, mert ebben az esetben a páciens hasnyálmirigye nem termel inzulint, így azt külső forrásból kell bevinni az erre kialakított inzulinadagoló pen segítségével, vagy inzulinpumpával (a kezelőorvos által előírt).
- Az injekciót általában a hasi zsírszövetbe érdemes adni.
- 1-es típusú cukorbetegség kezelésének szerves része az diéta, azaz a táplálkozási szokások megváltoztatása, a cukormentes étrend, illetve számolnia kell az inzulinadaghoz kimért napi szénhidrát mennyiségét.
- Az 1-es típusú diabéteszes gyermekek kezelésében a rendszeres vércukor ellenőrzés, étkezések előtt és azokat követően is, érdemes ellenőrizni a vércukor koncentrációját.

Helyes étrend:

- Kerülni kell a hozzáadott cukrot tartalmazó ételeket,
- Törekedni kell a napjában többszöri zöldség és gyümölcs fogyasztására,
- A teljes kiőrlésű gabonák fogyasztása ajánlott a fehér lisztből készületekkel szemben
- Elegendő folyadék fogyasztása

A diabétesz során jelentkező kellemetlen (rosszullét) állapotok, annak kezelése

Hipoglikémia (vércukorszint leesés):

- a túl sok inzulin, vagy kevés szénhidrát hatására,
- a sokáig tartó testmozgás miatt alakulhat ki.

Az 1-es típusú cukorbetegéknél nagyobb eséllyel lép fel hipoglikémia, ami kezeletlenül akár igen veszélyessé is válhat.

Ilyen rosszullét több okból alakulhat ki:

- Ha a gyermek az inzulin beadása után nem étkezett,
- A gyermek későn étkezett,
- Túl sok inzulint kapott kimerítő testmozgás után,

- Rossz helyre, pl. izomba kapta az inzulint, ahonnan gyorsabban szívódik az fel.

Bizonyos gyógyszert (sulfanilurea) kapó gyermekeknél a Glukagon beadása tilos. Helyes inzulinadagokkal és étkezéssel a veszély lecsökkenthető.

Hipoglikémia tüneteit:

- rosszullet,
- heves szívdobogás,
- szédülés,
- remegés,
- sápadtság,
- izzadás,
- látászavar,
- beszédzavar,
- gyengeség,
- éhségérzet,
- hányinger, hányás

Hipoglikémia esetén az eljárásrend:

A hipoglikémia azonnali kezelést igényel, mert a cukorbeteg gyermek rosszul lehet. Rosszullet esetén szőlőcukrot, esetleg glükóz tablettát kell a gyermeknek beadni, majd meg kell etetni vele egy kekszet.

A cél: Minél gyorsabban történjen meg a vércukorszint emelés, ugyanis, ha nem javul, akkor eszméletvesztés, rángógörcs is felléphet. Előfordul, hogy hirtelen alakul ki a tudatzavar. Ilyenkor, ha még eszméleténél van a gyermek, és nyelni tud, nekünk kell megetetni, vagy feloldva megitatni a szőlőcukrot a beteggel. A szőlőcukor már a szájból elkezd felszívódni. Ezt követően kekszet vagy rostos levet, ill. tejet itathatunk, hogy az ezekben található összetett szénhidrátok lassabban, de emeljék a vércukorszintet. Az eszméletlen gyermeknek biztosítani kell mielőbbi szabad légutát. Stabil oldalfektetésbe vagy, az oldalára vagy a hasára kell fektetni, hogy az esetleges légúti akadály (pl. nyál) könnyen tudjon távozni, pl. kifolyni a szájüregből. Az eszméletlen vagy görcsölő gyermeknek a nála levő Glukagon injekciót kell beadni, ha azt kaphatja (a szülő felelős ennek biztosításáról, ha a gyermek kaphatja). A fecskendőben elő van készítve az oldószer, mellette van a hatóanyagot tartalmazó porampulla. Ennek a műanyag kupakját kell lepattintani, majd az oldószert a gumidugót átszúrva hozzáfecskendezni. Ilyenkor a por feloldódik. Ekkor vissza kell szívni az oldatot a fecskendőbe. Azt légteleníteni kell úgy, hogy a tűt felfelé tartva kinyomjuk belőle a levegőt, majd a

test bármelyik izmába szúrva beadjuk a betegnek. Az injekció után a tudat elkezd kitisztulni. Amikor már nyelésre képes a gyermek, szájon át adunk neki cukrot a fentiek szerint. Ebben az esetben mindig értesítsük a mentőket a kórházba szállításhoz.

A hiperglikémia (tartósan magas vércukorszint)

Egyes esetekben a hipoglikémia ellentéte is előfordulhat, amit hiperglikémiának nevezünk. Ebben az esetben a gyermek vércukorszintje tartósan magas lesz, ez főleg 1-es típusú diabetesben fordul elő, inzulin hiányában.

Ennek veszélye: A ketoacidózis kialakulásával, amely azt jelenti, hogy a szervezet a zsiradék raktárak bontásából próbálja fedezni a szükséges energiát, toxikus hatású ketontestek keletkeznek. A ketoacidózis fő tünete az acetonos lehelet, de jellemző ezek mellett a hányinger, hasfájás, szapora, mély légzés is. A hiperglikémia azonnali ellátást igényel, kezelése kórházban történik.

Ez a folyamat nem egyik pillanatról a másikra következik be, tehát, ha az elején beavatkozunk, a beteg nem kerül súlyos állapotba. Megelőzése a normális inzulin-cukor bevitelével lehetséges. A cukorbeteg gyermeknek minden esetben be kell adni az inzulint és tartani kell be az előírt diétát

Lázás megbetegedés idején a gyermek igyon bőségesen, kerülni kell a zsírok fogyasztását, de a normális szénhidrátbevitelt biztosítani kell. Az inzulin beadása elengedhetetlen. A szénhidrátbevitel ilyenkor pl. gyümölcslevek formájában is történhet.

Ha a hányás kialakul, és a szájon át való folyadékbevitel nem oldható meg, mentőt kell hívni és kórházi kezelés szükséges, ahol infúzió segítségével tartják fenn a szervezet egyensúlyi állapotát.

A fokozott kockázatú allergiás gyermek ellátása az óvodában

Kiemelt figyelmet kapnak az anafilaxiás rizikójú allergiások is az óvodában. A köznevelési intézménynek biztosítani kell gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet. Ez a változtatás azért jelentős, mert jogalapot ad, és egyértelmű irányt jelöl ki a már a diagnosztizált anafilaxiás gyermekek intézményi létének és biztonságának érdekében.

Ők azok a gyerekek, akiknél mindig van az esetleges anafilaxiás reakciót visszafordító, adrenalin hatóanyagú injektor, szüleik pedig pontosan informálni tudják az intézményt arról, milyen óvintézkedéseket kell megtenni annak érdekében, hogy a gyerek ne érintkezzen az allergénnel.

A jogszabály módosítás értelmében az igazgató:

- köteles egyrészt felvenni a diagnosztizált allergiás gyerekeket az intézménybe,
- másrészt biztosítani kell a tudottan allergiás gyerekek számára a biztonságos körülményeket.

Az anafilaxiás túlérzékenységi reakció akár percekben belül fulladáshoz, szívmegálláshoz vezethet, ám ezt a reakciót vissza lehet fordítani az adrenalin hatóanyagot tartalmazó EpiPen injekciós tollal, amelynek használata másodpercek alatt elsajátítható. Az auto injektorból a súlyos allergiában szenvedőknek kettőt kell mindig maguknál tartani.

XII Az óvodai szociális segítő tevékenység

Az óvodai szociális segítő a gyermeknek, a családjának és az intézmény pedagógusainak nyújt támogatást olyan módon, hogy

- segíti a gyermeket a korának megfelelő nevelésbe és oktatásba való beilleszkedéshez, a szükséges kompetenciái fejlesztésében.
- segíti a gyermek fejlődését akadályozó tényezők észlelését és feltárását.
- segíti a gyermek családját, a gyermek óvodai életét érintő kérdésekben, valamint nevelési problémák esetén a gyermeket és a családot a közöttük lévő konfliktus feloldásában.
- segít a prevenciós eszközök alkalmazásával a gyermek veszélyeztetettségét kiszűrni és segíti a jelzőrendszer működését.
- a szociális segítő igény esetén lehetőségéhez mérten részt vesz a nevelőtestületi-, és a szülői értekezleteken.

A szociális segítő, az intézményben felmerülő életvezetési, szociális, szocializációs problémák megoldásához nyújt segítséget a gyermekeknek, családjaiknak, igény szerint pedagógusoknak, valamint a nevelő-oktató munkát segítő szakembereknek egyaránt.

A szociális segítő csoportos, közösségi és egyéni szociális tevékenységet folytathat.

Csoportban végzett szociális segítő munka keretein belül:

- Előadás megtartása adott témában
- Gyermek megfigyelés /pedagógus kérésre/,
- Részvétel szülő értekezleten / igényeknek megfelelően továbbá lehetőségeinkhez mérten,
- Csoport foglalkozás megtartása -érzékenyítő foglalkozás, társas játék segítő kompetenciáinak határainak betartásával/,
- Az- óvodai csoportokban jelentkező nehézségek, problémák kezelésének, megoldásának támogatása /agresszió, kirekesztés/,

- Szükségletfelmérés eredménye alapján biztosított egyéb szolgáltatások igény és lehetőségek szerint /szociometria/.

Közösségi szociális segítő munka keretein belül:

- Részvétel az óvoda által rendezett rendezvényen, a lehetőségekhez mérten,
- Együttműködés kialakítása a köznevelési intézmény dolgozóival,
- Együttműködés kialakítása a partner intézményekkel / pedagógiai szakszolgálat/,
- Gyermek és ifjúság védelmi munka támogatása.

Egyéni segítség (tanácsadás) keretein belül:

- Egyéni beszélgetés gyermekkel,
- Egyéni beszélgetés pedagógussal,
- Egyéni beszélgetés a szülővel
- Fogadó óra

Az intézmény és a szociális segítő együttműködés alapját képezi: az észlelő- és jelzőrendszeri ágazatok, intézmények, szakemberek és magánszemélyek közötti együttműködés, melyek célja a problémák, veszélyeztető tényezők, krízishelyzetek észlelése, felismerése és jelzése a Család és Gyermekjóléti Központ felé. Az együttműködés során kiemelkedő szerepe van a folyamatos információáramlás biztosításának a gyermekek és családjaik problémáinak mielőbbi megoldása, a krízishelyzet következményeinek enyhítése, állapotromlás megelőzése érdekében. Az óvodai szociális segítő aktív jelzőrendszeri tagként látja el feladatát.

A Köznevelési intézmény dolgozóit, valamint az óvodai szociális segítőt a jogszabályokban és a szakmai etikai kódexekben foglaltaknak megfelelően titoktartási kötelezettség terheli a gyermekkel és családjával kapcsolatos minden olyan tényt, adatot, információt illetően, amelyről a velük való kapcsolattartás során szereztek tudomást. E kötelezettség a foglalkoztatási jogviszony megszűnése után is határidő nélkül fennmarad. A titoktartási kötelezettség azonban nem terjed ki a nevelőtestület tagjainak egymás közti, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival történő, a tanuló fejlődésével összefüggő megbeszélésre. Ha felmerül a gyermek veszélyeztetettsége, annak a család- és gyermekjóléti szolgálat felé történő jelzése során az adattovábbításhoz az érintettek hozzájárulására nincs szükség [Nkt. 42. § (1) és (3) bek.].

XIII. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A gyermekvédelem célja, feladatai:

A gyermekek közössége szociális válsághordozó közeg. A kedvezőtlen szociális, gazdasági, családi hatások, az érték és normaválság, az egyre több családban érzékelhető életvezetési problémák miatt növekszik a feszültségszint, és csökken a feszültségtűrő képesség, ami otthon érezteti hatását és leggyakrabban a gyermekeken vezetődik le. A fentiek káros hatása megjelenhet az óvodában, a gyermekek viselkedésében- és kapcsolatzavarainak formájában.

Az óvodai gyermekvédelem az első és legfontosabb jelzőrendszer (lehet, illetve kellene, hogy legyen), hiszen a gyermekek minden problémája (éhsége, kék foltjai, agresszivitása, szorongása) itt érzékelhető először. A cél az, hogy az óvodai gyermekvédelmi munkán keresztül a gyermekek problémáit minél korábban kezeljük megelőzve súlyosabbá válásukat.

Az óvodai gyermekvédelem feladata a prevencióban való részvétel, a kialakult problémák felismerése, az okok keresése, segítségnyújtás, jelzés az illetékes szakemberek felé, közreműködés a problémák megoldásában.

Prevenció-, korrekció-, védő-óvó feladatok:

Az óvodapedagógusok ismerjék meg a családok életmódját, a gyermekek helyét a családban.

A veszélyeztetetté válás megelőzése a gyermekvédelmi feladatok egyik sarokpontja, rengeteg energiát, odafigyelést, egész embert igénylő munka, és eredményessége csak, hosszútávon érezhető.

Az óvodapedagógusok és a védőnő közreműködnek a gyermekek veszélyeztetettségének felmérésében, megelőzésében és megszüntetésében. Ennek során, amennyiben a veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, segítséget kérünk, együtt működünk a Gyermejkölési Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- Nevelési hiányosságok
- Erkölcstelen családi környezet
- Italozó szülők
- Bűnöző családi helyzet
- Rossz lakásviszonyok
- Egészségügyi okok

- Anyagi okok
- Megromlott családi kapcsolat

A nevelési év kezdetekor az első szülői értekezletünkön tájékoztatjuk a szülőket az óvodai gyermek-védelmi feladatokról, a gyermekvédelmi felelős személyéről, elérhetőségének helyéről, idejéről.

Tevékenységek:

- Tájékoztatjuk a szülőket a gyermekek jogairól, a gyermekek jóléte érdekében működő szervezetekről, szolgáltatásokról, azok elérhetőségéről
- Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismereteket megjelenítjük és beépítjük az óvoda, szülőkkel való kapcsolatrendszerébe
- Folyamatos segélykérési lehetőséget biztosítunk a szülők és a gyermekek számára
- Szakmai értekezleteken, belső továbbképzések alkalmával konzultálunk az egyes veszélyeztető tényezőkről, és korai tünetek felismeréséről

A pedagógus az alábbi esetekben köteles haladéktalanul, közvetlenül a hatósághoz fordulni (jegyzőhöz, gyámhivatalhoz):

- Gyermekbántalmazásra utaló jeleket észlel, vagy a gyermek bántalmazásáról tudomást szerez
- A gyermek súlyos elhanyagoltságára való jeleket észlel, vagy a gyermek súlyos elhanyagoltságáról tudomást szerez
- Egyéb súlyos veszélyeztető körülményt tapasztal, vagy arról tudomást szerez
- Azt tapasztalja, vagy arról szerez tudomást, hogy a gyermek önmagát súlyosan veszélyeztető magatartást tanúsít

Óvodaigazgató feladatai, pedagógiai tevékenységének tartalma:

Összefogja az óvoda gyermekvédelmi munkáját. Kapcsolatot tart a gyermekvédelmi felelőssel, akinek személyéről és elérhetőségéről a szülőket is tájékoztatja. Az óvodapedagógusok felől érkező információkat összegyűjti, tájékozódik a problémákról, a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrését koordinálja. A gyermekeket megillető jogok érvényesülését biztosítja, szükség esetén javaslatot tesz védő-óvó, intézkedésekre. Közreműködik az óvodán belüli szolgáltatások megszervezésében, melyek a gyermekek fejlődését szolgálják. Szükség esetén a szülőknek javaslatot tesz a gyermek integrált nevelésben való részvételéhez, valamint kezdeményezi a szakértői bizottság, nevelési tanácsadó vizsgálatát. A helyi gyermekvédelmi szervekkel, személyekkel tartalmi kapcsolatot, eseti megbeszélések kapcsán tart fenn.

Óvodapedagógusok feladatai, pedagógiai tevékenységének tartalma:

- A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrését elősegíti, megfelelő ellátásban részesíti
- Az újonnan óvodába lépők befogadását, zökkenőmentes beilleszkedését segíti
- A gyermeki problémákat, hátrányos és veszélyeztetett helyzet okozta tüneteket, igyekszik felismerni, szükség esetén, óvodaigazgató, vagy szakember segítségét kérni
- A nevelési gyakorlatban az indulási hátrányokat folyamatosan, egyénre szabottan kezelni
- A felzárkóztatást, tehetséggondozást a napi nevelőmunkában egyéni fejlesztéssel, egyéni foglalkozással biztosítani
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában aktívan részt venni
- A gyermekek fejlődését dokumentálni
- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérni. Különös tekintettel a tanköteles gyermekekre. Hiányzásukat szükség esetén jelezni, a hiányzások igazolásait dokumentálni
- A szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakulását elősegíteni, a gyermekvédelem területén is

Az óvodában a személyi, tárgyi feltételek biztosítottak. Tevékenységek, amelyekkel elősegítjük a gyermekvédelem hatékonyságát az óvodában:

- szülői értekezletek
- nyílt nap
- fogadó óra
- ünnepélyek
- gyermeki és szülői jogok megismertetése
- logopédiai ellátás
- segítségnyújtás a gyermekvédelmi felelősnek
- kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal esetmegbeszélésen való részvétel

Gyermekvédelmi felelős feladatai, pedagógiai tevékenységének tartalma

A gyermekvédelmi felelős segíti a pedagógusok gyermekvédelmi munkáját, ennek keretében: Tájékoztatja a szülőket, gyermekeket arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az intézményen kívül milyen gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézményt kereshetnek fel.

Gyermekbántalmazás véelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén hatósági intézkedést kezdeményez.

Gyermejjóléti Szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken.

A gyermeki anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi a rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását.

Teendők a pedagógus közösségen belül:

- Szemléletformálás
- Belső továbbképzések szervezése
- Ismertető, tájékoztató anyagok közreadása, szakirodalom ajánlása
- Intézményigazgatóval, pedagógusokkal való folyamatos együttműködés

Teendők a szülők körében:

- Szükség szerint részvétel szülői értekezleteken, a szemléletformálás, tájékoztatás érdekében
- Szülők részére fórumok, előadások szervezése

Az óvodavezető adminisztratív feladatai:

Vezeti a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos nyilvántartásokat és dokumentációt:

- A veszélyeztetett gyermekek nyilvántartásának vezetése. (minden év október végére a veszélyeztetett gyermekek jellemzésének elkészítése)
- az elvégzett családlátogatásokról készített feljegyzések vezetése

Részt vesz:

- Szakmai továbbképzéseken

Kapcsolatot tart:

- Gondozott családokkal
- Az intézmény szakmai munkáját segítő szakemberekkel
- Támogatókkal

Baleset megelőzés feladatai

Minden tanév elején, szeptemberben a gyermekek részére balesetvédelmi ismeretekről tájékoztatást nyújtunk, amit dokumentálunk jegyzőkönyv formájában. A balesetvédelmi ismeretek nyújtása során beszélünk:

- A csoportszobák, és azok berendezéseinek rendeltetésszerű használatáról
- A játékeszközök helyes használatáról
- Egyéb eszközök, szerszámok használatáról

- Felhívjuk a figyelmüket a csoportszobában lévő, - általuk el nem érhető – konnektorok és villanykapcsolók használhatóságára és veszélyességére
- Az öltözők rendeltetésszerű használatára és baleseti veszély forrásaira
- A mosdók megfelelő használatára és baleseti veszélyforrásaira
- Az udvaron való tartózkodás szabályaira és az ott található játékok biztonságos használatára
- A tűzvédelmi szabályokra, és a tűz esetén érvényes menekülési rendre

A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Cél: Az emberi jogok és gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartásával az egyenlő hozzáférést biztosítani számukra az óvodai nevelés minden terén és tevékenységében.

Célunk továbbá: a gyermekek önbecsülésének, önértékelésének, és hatékonyság érzésének fejlesztése. A társas kompetenciák esetében a tolerancia a szolidaritás és az együtt működési képességek fejlesztése.

- Az óvodai nyitva tartás szülői igényeinek megismerése, az igényekhez igazodó működés megszervezése.
- A gyermekek személyiségfejlődését követő mérések, megfigyelések naprakészek a gyermekekhez igazodó differenciált fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében.

Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések a gyermekek:

- értelmi, érzelmi és szociális fejlődésében jelentkező hátrányok felszámolását,
- a nevelés sikerességét szolgálják.

Óvodáink nevelőtestületének módszertani ismeretei, kultúrája biztosítja:

- a befogadó szemléletű nevelést,
- a gyermekközpontú és családoorientált nevelés folytatását,
- hogy az óvodai felvételeknél, a csoportok kialakításánál kiegyenlített legyen a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
- minden csoport számára biztosítottak legyenek a minőségi nevelés feltételei
- az érzelmi-erkölcsi nevelés hatékony megvalósítását támogató pedagógiai eszközök használatát,
- a gyermekek fejlesztésében a differenciált egyéni bánásmód érvényesüljön
- a gyermekek fejlettségi szintjének mérésére használt mérőeszközök alkalmazását, az arra épülő fejlesztési terv szerint megvalósuló egyéni fejlesztéseket,
- a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésébe szükség szerint vonjuk be más szakembereket, fejlesztő pedagógusokat,

- az óvoda-iskola átmenet kiemelt támogatását a hátrányos helyzetű gyermekek esetében
- megfelelő hangsúly fordítása a tehetségek gondozására, melyben a szülőkkel együttműködve, bevonva tudunk eredményeket elérni.
- a szülőkkel való kapcsolatban a segítség, támogatás, megnyerés legyen a cél.

A hátrányos helyzet fogalma tág értelemben az összes olyan családra érvényes, ahol a gyermek szocializációs feltételei kedvezőtlenek. Szűkebb értelemben azonban csak azokat a családokat jelöli, ahol a nem megfelelő szocializációs hatások a család rossz anyagi és kedvezőtlen élethelyzetével függenek össze.

A család elsődleges szocializációs hatásai elsősorban a szülő-gyerek kapcsolatból erednek. Előfordul, hogy a család szocializációs hatásai annak ellenére kedvezőtlenek, hogy megfelelő anyagi feltételek között élnek. A kedvezőtlen szociológiai körülmények, életfeltételek azonban nem minden esetben vezetnek szocializációs hátrányhoz.

A prevenció érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk fenn a védőnővel, a gyermekorvossal, a gyermekpszichológussal, a Nevelési Tanácsadóval, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal.

Az óvodában a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat az óvodapedagógusok látják el, de az igazgató irányítja, koordinálja a tevékenységet.

XIV. SPECIÁLIS FELADATOK AZ ÓVODÁBAN

A migrációs populáció integrációja

A nemzetközi vándorlások/migráció/ hazánkra gyakorolt hatásait tekintve figyelembe kell venni, hogy az óvodai nevelésben olyan gyermekek is részt vehetnek, akiknek családjaik Magyarországra települtek át, vagy szülei huzamosabb ideig vállalnak itt munkát. Programunkban ezért erre is gondolnunk kell és fel kell készülni a multikulturális nevelés megvalósítására az integrált nevelés kiterjesztésére, a migrációs, populáció vonatkozásában is. Ha intézményünkben ilyen gyermek jelentkezik akkor célunk az Ő esetükben:

- A multikulturális nevelés megvalósítása.
- A bevándorló gyermekek nyelvi és kulturális integrációja.
- A befogadó ország nyelvének elsajátíttatása.
- A befogadó ország értékeihez való pozitív kötődés kialakítása.
- Nyitott és megértő viselkedés kialakítása a más ajkúak nyelve, és kultúrája iránt.

Feladat:

- A külföldi állampolgár, nem magyar anyanyelvű gyermekek együttes gondozása, nevelése, fejlesztése a magyar állampolgárságú, magyar anyanyelvű gyermekekkel.

Kapcsolattartás a szülőkkel az inkluzív pedagógia jegyében:

- A család a szocializáció első színtere.
- Erősítjük a családi nevelést.
- A szülők a gyermekük iránti felelősségérzetének kialakítása, megtartására törekszünk.
- Személyes kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel.
- A családok szociális különbségeiből adódó hátrányok kompenzálására törekszünk.
- A szülőket szakszerűen segítjük a gyermeknevelésben.
- A gyermeknevelés szakmai támaszrendszerének kiépítésére törekszünk.

Az óvoda feladatai az integrált nevelés, a gyermekek differenciált fejlesztése, beilleszkedésük segítése érdekében:

-a nevelőmunkában a másság elfogadására, a tolerancia és empátia fejlesztésére kiemelt figyelmet fordítunk

- a szocializáció felerősítése

- a gyermekek személyiségének megismerése, fejlődésük követésére nagy figyelmet kell fordítanunk

- a gyermekek közötti különbségek kezelésére a differenciált, egyéni bánásmódot alkalmazunk

- a sajátos nevelési igényű és a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében egyéni fejlesztési tervek alapján végzik az óvodapedagógusok, a fejlesztőpedagógusok, a fejlesztő munkát

- szükség esetén speciális szakemberek bevonásával segítik a gyerekek fejlődését / logopédus, gyógypedagógus, pszichológus, /

- a gyermekek beiskolázására fokozottabban odafigyelnek, a szülőket tájékoztatják a lehetőségekről

A sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési-, magatartási problémával küzdő gyermekek óvodai közösségbe való besegítése fontos feladatunk.

Az együttnevelésükkel a gyermekekben az elfogadást, együttműködési és kommunikációs technikákat, az egymástól való tanulást segítve. Fontos feladatunk minden gyermekben az értéket, a tehetséget felfedezni, kibontakoztatni. A többi szülővel megismertetjük az együttnevelés pozitív hatásait, az integrált nevelés elfogadása érdekében.

Speciális feladatok, szolgáltatások: - Hittan. - Néptánc

XV. Az óvodából az iskolába való átmenet

Cél: Zökkenőmentes átmenet biztosítása az óvodából az iskolába.

Ennek érdekében az óvoda feladatai:

- Rendszeres óvodába járás megkövetelése
- Hátránykompenzáció
- Helyes viselkedési, magatartási szokások kialakítása
- Szocializáció elősegítése
- Iskolaérettség elősegítése a különböző képességek tervszerű és rendszeres fejlesztésével
- Helyi mérések, szükség esetében a nevelési tanácsadó mérése
- Tanköteles korba lépő gyermek iskolaérettségét az óvoda, ill. a nevelési tanácsadó vizsgálja, ha szükséges
- Az óvodások ellátogatnak az iskolába, ahol találkoznak az iskolásokkal, tanárokkal, megismerik az osztálytermeket
- A leendő elsős tanító több alkalommal (novembertől heti rendszerességgel) felkeresi az első osztályba készülő gyermekeket az óvodában

Az iskolába kerülés utáni feladatok:

- Az elsős nevelők gondoskodnak arról, hogy a bekerült kisgyermekek fokozatosan állhassanak át az iskolai időbeosztásra
- A gyermekeket át kell vezetni a játékközpontú óvodai tevékenységből az iskolai életbe, az iskolai tanulási tevékenységbe
- Ki kell alakítani és fokozottan mélyíteni elsősorban a kíváncsiságra és az érdeklődésre építve, változatos módszerek, eszközök alkalmazásával a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést, és nyitottságot
- Ki kell alakítani a tanulási teljesítményvágyat, el kell kezdeni a helyes tanulási szokások kiépítését
- Optimalizálni kell a játékot, mozgást, alkotást
- Tovább kell fejleszteni az önkiszolgálási képességeket, alapozva az óvodában kialakított szokásokra
- Fejleszteni kell a beszéd, az írás, olvasás és gondolkodási (matematikai is) képességeket
- El kell kezdeni a helyes önértékelés alapjainak kialakítását

- Meg kell alapozni a tanulói személyiségek erkölcsi arculatát, ezért meg kell ismertetni a tanulókat további helyes és kívánatos magatartási módokkal, melyeket folyamatosan gyakoroltatni kell. Fejleszteni kell a mentális képességeket
- Tovább kell fejleszteni a szűkebb és a tágabb környezet iránti igényességet. A környezet megőrzését, megvédését a fenntarthatóságra nevelést kell szorgalmazni
- Mélni kell az 1. osztályos tanulók képességeit. Ki kell szűrni minél hamarabb a tanulási nehézségeket és a részképességek hiányát
- A fejlesztést, felzárkóztatást szakmailag körültekintően kell megtervezni, szervezni és végrehajtani. A fejlesztési eredményt újabb méréssel kell ellenőrizni, majd értékelni.
- Fel kell tárni a szociális nehézségekből eredő problémákat is, és segítséget kell nyújtani minden rendelkezésre álló eszközzel
- Szoros, minden nevelési területre kiterjedő kapcsolattartást kell kialakítani a szülőkkel. A tanulási nehézségek és a szociális hátrányok kezelése területén nagy körültekintéssel kell eljárni.
- Konzultálni a nagycsoportot vezető óvodapedagógussal az esetleges hiányosságok, megelőzése miatt

Az óvoda feladata, iskolába lépő SNI-s, beilleszkedési, illetve magatartás zavaros gyermek esetében a szakértői vélemény továbbítása a gyermeket befogadó intézmény (iskola) felé, továbbá, ha az iskola kéri tájékoztatás nyújtása az addigi fejlesztésekről.

LEGITIMIZÁCIÓS ZÁRADÉK

Legitimizációs záradék az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai Program módosításáról.

A módosítás indoklása: Az új 77/2025. (IV.15) Kormányrendelet változása miatt vált szükségessé a Pedagógiai Program átdolgozása, továbbá az intézmény nevének változása (Egerági Táltos Csikó Óvoda és Mini Bölcsődéből-Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde lett)

Legitimizációs záradék

Készítette: Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete

Dátum: Egerág, 2025.08.26

Gredódel Jászai
.....
Igazgató

Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete a módosított Pedagógiai Programjában foglaltakkal, a biztosított véleményezési jogát korlátozás nélkül gyakorolta.

Dátum: Egerág, 2025.08.27.

Dr. Horváth Károly Zoltán
.....
Óvodapedagógusok képviselője

Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde módosított pedagógiai programjában foglaltakkal kapcsolatban az óvoda nevelőmunkát segítő alkalmazottak a tájékoztatást megkapták.

Dátum: Egerág, 2025.08.27.

Székely Ferenc
.....
a nevelőmunkát segítő alkalmazottak nevében

Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde módosított pedagógiai programjáról a biztosított jogok alapján a szülői közösség a tájékoztatást megkapta.

Dátum: Egerág, 2025. 08.28.

Kovács-Kovács Zoltán
.....
a szülői közösség nevében

Az óvoda nevelőtestülete a pedagógiai programot magasabb jogszabályban biztosított jogai alapján, át nem ruházható jogkörében döntési hatáskörében/2025. számú határozatával elfogadta.

Dátum: Egerág, 2025.08.27.

Dr. Horváth Károly Zoltán

a nevelőtestület nevében

Az óvoda igazgatója és nevelőtestülete által elfogadott módosított pedagógiai programot az intézmény fenntartója magasabb jogszabályban meghatározott döntési hatáskörében/2025 (.....) határozatszámon JÓVÁHAGYTA.

Dátum: *Egerág 2025.*

R. J.

Polgármester

Ph.

ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde módosított Pedagógiai Programja 2025-ben készült.

Érvényessége:

A fenntartó jóváhagyását követően a kihirdetés napján 2025. X. 16.-án lép életbe és visszavonásig érvényes. Ezzel egy időben hatályon kívül helyeződik az előző Pedagógiai Program.

A Pedagógiai Program megvalósításának területi hatálya:

- vonatkozik az óvoda területére
- valamint az óvoda által szervezett- a Pedagógiai Program megvalósításához kapcsolódó- óvodán kívüli programok helyszínére

A Pedagógiai Program megvalósításának személyi hatálya:

- vonatkozik az óvodával jogviszonyban álló minden óvodapedagógusra és a pedagógiai munkát közvetlen segítőkre
- valamint az óvodával megbízási szerződést kötött gyógypedagógusra és logopédusra
- továbbá azon személyekre, akik az intézményekkel jogviszonyban nem állnak, de részt vesznek a feladatainak megvalósításában

A Pedagógiai Program módosítása:

A Pedagógiai Program módosítására javaslatot tehet a(z):

- igazgató
 - Nevelőtestület bármely tagja
 - Szakmai munkaközösség
- Óvoda fenntartója

A Pedagógiai Program módosítását az érvényes és hatályos jogszabályok alapján az intézmény igazgatója a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá.

Módosításának indoka lehet

- törvényi jogszabályi változás
- fenntartó által meghatározott feladatváltozás
- Szaktanácsadói vélemény alapján

A Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: Helyi Pedagógiai Programunk 1 példányát elhelyezzük vezetői irodában, ahol bárki megnézheti az óvodák nyitvatartási idejében. Ezen kívül megtekinthető az intézmény honlapján. egeragovi.hu

Tájékoztatás a Pedagógiai Programról

A kiscsoportos gyerekek számára tartott első szülői értekezlet alkalmával az igazgató, vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy, átfogó tájékoztatást nyújt a Pedagógiai Program tartalmáról. Az óvodával később jogviszonyt létesítő gyermekek szüleinek az igazgató, vagy az általa átruházott hatáskörben megbízott személy, előre egyeztetett időpontban nyújt tájékoztatást az óvoda Pedagógiai Programjáról, mely az óvoda honlapján is folyamatosan megtekinthető. A fentiekén túl, a szülők bármely szülői értekezleten tájékoztatást kérhetnek az óvoda igazgatójától, és a csoportos óvodapedagógusoktól. A Pedagógiai Programmal kapcsolatos kérdéseket a nevelési év ideje alatt bárki, bármikor felteheti az igazgatónak, aki azokra az ügyintézési határidőn belül érdemi választ ad. Ennek pontos időpontja, a szülővel történő előzetes egyeztetés alapján kerül meghatározásra. Szóbeli érdeklődésre, szóbeli tájékoztatást kaphat az óvoda képviselőjére jogosult személyektől. Írásbeli kérés a nevelési év ideje alatt bármikor benyújtható az intézmény igazgatónak címezve, aki az ügyintézési határidőn belül írásbeli tájékoztatást nyújt

A módosított átírt Pedagógiai Program nem jár többletköltséggel.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja /
 - Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés, de hogyan? /OKI Budapest 1996./
 - Falvay Károly: Ritmikus mozgás énekes játék /OPI 1990./
 - Porkolábné dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában /Alex-typo 1992./
 - Montágh Imre: Figyelem vagy fegyelem?! /Holnap kiadó 1996./
 - Zilahi Józsefné /szerk./: Óvodai nevelés játékkal, mesével /Iskolafejlesztési Alapítvány, Szoroban kiadó 1994./
-
- ☐ Veronika Zeneprojekt
 - ☐ Zenevarázs
 - ☐ Néphagyomány
 - ☐ Játékok bábokkal, játékok a meseládikóval
 - ☐ Varázseszközök az óvodában

Melléklet

Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde Etikai kódex

Az intézményünk etikai kódexe meghatározza azokat a közös értékeket, hozzáállást, amelyet a közösség elvár minden tagjától annak érdekében, hogy az érintettek biztonságban és szeretetben érezzék magukat, továbbá, hogy az intézményi célok felé haladó, hatékonyan együttműködő, jó csapatot formáljunk.

Az Etikai kódex elfogadása azt jelenti, hogy alábbi útmutatások betartását minden érintett magára nézve kötelezőnek tartja, továbbá, hogy nyílt és emberi hangon másokat is erre figyelmeztet.

Célok, szabályok	Ismerd meg az intézmény céljait, elveit, módszereit és erre épüljön minden hozzáállásod! Ismerd meg és tartsd be a kompetencia határaidat! Ismerd meg és tartsd be az intézményi szabályokat! Kövesd figyelemmel és tartsd be a határidőket!
Munkához való hozzáállás	Munkádat igyekezz mindig a lehető legjobban elvégezni! Légy pontos és felkészült! Ne terheld másokra azt, ami a te feladatod! Mindig a legfontosabb dolgokkal foglalkozz! Becsüld meg az idődet! Teljesítsd a vállalásaidat a megállapodások szerint! Légy jelen! Munkád során munkádra koncentrálj (ne magánéletre, másodállásra, nyugdíjra)! Tegyél meg mindent a saját fejlődésed érdekében! Légy kreatív! Küzdj a monotonitás, és a rutin ellen! Legyél megbízható és kiszámítható!
Minta	Légy minta mások számára abban, ahogy kinézel, ahogy viselkedsz és bánsz másokkal! Légy optimista! Ne siránkozz, ne panaszkodj! Ápold a magyar nyelvet! Óvd és védj a környezetedet, a természetet! Takarékoskodj! Tartsd karban a testi- és a lelki egészségedet!
Információ	Mindig törekedj arra, hogy jól informált legyél! Ha hiányoztál egy megbeszélésről, pótolod az így elmaradt információkat! Mindig időben juttasd el az információkat a megfelelő személyek számára!

Probléma kezelés	Előzd meg a hibát, bajt, ha pedig megtörtént, igyekezz helyrehozni! Vállald fel a problémát, konfliktust és törekedj a konstruktív megoldásra! Vállalj felelősséget! (Ne hibáztass másokat, ne mentesgess!) A problémákat mindig az érintettekkel beszéld meg! Ha a partnereid közt feszültség van, annak oldására törekedj! Ha bajban vagy jelezd, és a megfelelő helyről kérj segítséget!
Partnerekhez való hozzáállás	Keresd a kapcsolatot az intézményhez kapcsolódó partnerekkel, beszélj velük! Igyekezz megismerni őket! Fogadd el partnereidet olyannak, amilyenek: másságukkal, eltérő véleményükkel együtt! Figyelj oda partnereidre, főleg az erősségeikre és adjál számukra pozitív megerősítéseket! Partnereidet segítsd, támogasd, ne hagyd őket magukra a bajban! Legyen számodra egyformán fontos minden partnered! Ne érjen hátrány senkit! Egyenesen, szemtől szembe beszélj partnereiddel! Ne beszélj ki másokat a hátuk mögött! A kommunikációd legyen mindig érthető, őszinte és objektív (ne ítéld meg!) Tiszteld partnereidet! Soha senkit ne alázz meg, ne szégyeníts meg! Ha partnereid hibáznak, támogasd őket, hogy helyre tudják hozni azt és bocsáss meg nekik! Támogasd partnereidet önállóságukban, fejlődésükben!
Közösségi élet	Vegyél részt a közös programokban és azok szervezésében is! Ünnepeld meg a sikereket! Fordulj szeretettel mások felé, légy empátikus! Mindig úgy bánj másokkal, ahogy szeretnéd, hogy veled bánjanak!

Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde, 7763 Egerág, Szabadság tér. 9.

OM:201974

2024. október

KÉSZÍTETTE: Gradvohl Jánosné Igazgató

JEGYZÉK a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelethez 2 sz. melléklete alapján

a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) helyiségeiről és egészség- és munkavédelmi eszközeiről

	1. ÓVODA			
	I. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI			
	A	B	C	jelenlegi állapot
	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés	
1	1. csoportszoba	gyermekcsoportonként 1	A csoportszoba alapterülete nem lehet kevesebb, mint $2\text{ m}^2/\text{fő}$.	2 db
2	óvodai fektető	gyermeklétszám szerint 1	Mozgássérült esetén kemény ágybetétek, decubitus matrac egyéni szükséglet szerint; látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén védőszegély (rács).	60 db fektető
3.	gyermekszék (ergonomikus)	gyermeklétszám szerint 1	Mozgássérült, látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén állítható magasságú, lábtartóval és ülőkével.	60 db
4.	Gyermekasztal	gyermeklétszám figyelembevételével	Mozgássérült, látás- és középsúlyos értelmi fogyatékos esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes óvoda asztalok.	12 db
5.	Fényvédő függöny	ablakonként, az ablak lefedésére alkalmas méretben		nincs

6.	Szőnyeg	gyermekcsoportonként, a padló legalább egyötödének lefedésére alkalmas méretben		2 csoportban 4 db
7.	Játéktartó szekrény vagy polc	gyermekcsoportonként 2, sajátos nevelési igényű gyermek esetén további 1		van
8	könyvespolc	gyermekcsoportonként 1		van
9.	élősarok állvány	gyermekcsoportonként 1		van
10	textiltároló és foglalkozási eszköztároló szekrény	gyermekcsoportonként 1		van
11	edény- és evőeszköztároló szekrény	gyermekcsoportonként 1		van
12	szeméttartó	gyermekcsoportonként 1		van
13	hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	épületszintenként 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma	van
14.	2. Tornaszoba			nincs külön tornaszobánk
15	Tornapad	2		van
16	Tornaszőnyeg	1		van
17.1	bordásfal	2		van
17.2.	bordásfal	3 gyermekenként 1	új óvoda építése esetén	
18.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő készlet	1	pl. greiswald, mozgás-kotta, body-roll, Bosu jellegű fejlesztő eszközök	van
19.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	3 gyermek egyidejű foglalkoztatásához	ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel; a pedagógiai programban foglaltak szerint, pl.: számoly, matrac, labdák, karikák, stb	van

20	3.Logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba			van
21.	a fogyatékoság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközök		a pedagógiai programban foglaltak szerint	beszerzése folyamatos
22.	tükör (az asztal szélességében)	1		van
23	asztal	1		van
24	szék	2	egy gyermek egy felnőtt	van
25	szőnyeg	1		van
26	játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc	1		van
27	4. óvodapszichológusi szoba	gyerek létszám szerint	Gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai óvodában, helyben alakítandó ki.	nincs, mivel kis óvoda vagyunk.
28	asztal	1		--
29	szék	4		---
30	szőnyeg	1		---
31	könyvek, játékok iratok tárolására is alkalmas polc	1		-----
32	5.játsszóudvar		.	van
33.	kerti asztal	gyermekcsoportonként 1		van
34.	kerti pad	gyermekcsoportonként 2		van
35.	babaház	minimun1, további 2 csoportonként 1		nincs

36.	udvari ívócsap, ívókút	(székhelyen és telephelyen 1)	új óvoda építése esetén	van
37.	udvari homokozó	gyermekcsoportonként 1	megfelelő árnyékolás biztosításával	van 2 db
38.	takaróháló, takaróponyva	homokozókként 1	a homokozó használaton kívüli lefedéséhez	van 2 db
39.	mozgáskultúrát, mozgás-fejlesztést segítő, mozgás-igényt kielégítő eszközök	IV.rész szerint	pl.: fészekhinta, gyermekcsoportonként 1 db kétüléses lengő-hinta, továbbá 3 -3 db roller, három és kétkerekű kerékpár, má-szóka stb.	két három kerekű kerékpár, roller van, hinta beszerzés alatt
40.	6.intézményvezetői iroda			van
41.	íróasztal és szék	1-1		van
42.	tárgyalóasztal, székekkel	1		van
43.	telefon	1		van
44.	könyvszekrény	1		van
45.	íratszekrény	1		van
46.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fény-másoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.	van
47.	7.Intézményvezető-helyettesi iroda, tagintézmény-, intézmény-egységvezető-helyettesi iroda, óvodatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)			nincs, nem is szükséges
48.	íróasztal és szék	1		nincs, nem is szükséges
49.	íratszekrény	1		nincs, nem is szükséges
50.	telefon	1	közös vonallal is működtethető	nincs, nem is szükséges
51.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	tagintézményben perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, közös intézményi használatra stb.	nincs, nem is szükséges
52.	8.nevelőtestületi -szoba		.	nincs, az igazgató irodájában tartjuk a megbeszéléseket.

53.	asztal, ami egyben esz- köz előkészítő munka- asztal is	pedagógus létszám figyelembevételé- vel		van 1 db az igazgatói irodában
54.	szék	pedagóguslétszám szerint 1		van 5 db az igazgatói irodában
55.	könyvtári dokumentum	500	az óvoda-pedagógusok felkészüléséhez	beszerzése folyamatos
56.	könyvszekrény	2	legalább ötszáz könyvtári dokumentum tárolásához alkalmas legyen	van
57.	számítógép, internet hoz- záféréssel, perifériákkal	1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fény-másoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.	laptop 2 db az óvodapedagógusoknak
58.	9.Orvosi szoba, elkülö- nítővel	berendezése felszerelése a vonatkozó jogszabályban előírtak szerint	amennyiben az óvoda-egészségügyi szolgálat az óvodában megszer- vezett, biztosított; gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai óvodában, helyben biztosítva	külön nincs orvosi szobánk, a fejlesztőszobában tudjuk megoldani az elkülönítést.
59.	10. Gyermeköltöző			2 db van
60.	öltözőrekesz, ruhatároló. fogas	gyermeklétszám figyelembevételével		van 60 férőhelyig
61.	öltözőpad	gyermeklétszám figyelembevételével		van 60 férőhelyig
62.	11. Gyermekmosdó, WC helyiség			van
63.	törülközőtartó	gyermeklétszám figyelembevételével		van
64.	falitükör	mosdókagylóként 1		van
65.	rekeszes fali polc (fogmosótartó)	gyermeklétszám figyelembevételével		van
II: TISZTÁLKODÁSI ÉS EGYÉB FELSZERELÉSEK				
1	Egyéni tisztálkodó szerek	gyereklétszám szerint 1	fésű, fogkefe, fogmosópohár,	van
2	Tisztálkodó felszerelések	mosdókagylóként 1	ruhakefe, körömkefe, szappantartó.	van
3.	fésűtartó	csopontonként 1		beszerzés alatt

4	törülköző	felölt és gyermeklétszám szerint 3-3		van
5.	abrosz	asztalonként 3		van, de beszerzés folyamatos
6.	takaró	gyermeklétszám szerint 1		nincs (szülő hozza)
7.	ágynemű hűzat és lepedő	gyermeklétszám szerint 3-3		nincs (szülő hozza)
III: A FELMŐTTEK MUNKAVÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű, környezettudatos eszközzel, felszereléssel				
	A	B	C	jelenlegi állapot
1.	szennyes ruhatároló	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen) 1,		van 1 db
2	mosott ruhatároló	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen) 1,		van
3	automata mosógép	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen) 1,	ha a mosás helyben történi	1 db
4.	vasaló	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen) 1,	ha a csoportok száma több mint 6 akkor 2	1 db
5.	vasalóállvány	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen) 1,	ha a csoportok száma több mint 6 akkor 2	1 db
6.	szárítóállvány	csoportonként 1-1 (székhelyen és te-lep-helyen) 1		1 db
7.	Takarítóeszközök	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen) 1		van
8	Kerti munkaeszközök, szerszámok	óvodánkként (székhelyen és telep-helyen) 1-1	pl.: ásó, kapa, gereblye, kerti locsolókanna, fűnyíró, fűszegély nyíró, sövényvágó, metszőolló, hólapát, lombvágó, locsolótömlők, seprűk	van
9.	hűtőgép	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen) 1-1		van
10.	porszívó	óvodánkként (székhelyen és telephe-lyen szintenként) 1-1	pl. lehet takarítógép	van

--

IV: A NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ JÁTÉKOK ÉS EGYÉB ESZKÖZÖK				
1.	1. Játékok, játékeszközök (mennyiség eszköz fajtánként)			
2.	különböző játékformák (mozgásos játékok, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok, szabályjátékok, dramatizálás, bábozás, barkácsolás) eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön (pl: családjáték, mesterségek játéka; közlekedési szabályjáték; boltos játékok; jelmezek, LEGO; építő kocka és építőelemek; mágneses építők, fogaskerek készletek)	van, bővítése szükséges
3.	mozgáskultúrát, mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	csoportszobai és udvari eszközök külön-külön (pl: akadálypálya elemei; egyensúlyérzékelő játékok, eszközök; gimnasztikai eszközök; motoros képességfejlesztő eszközök)	van
4.	ének, zene, énekes játékok eszközei	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembevételével	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: hangszerkészlet; furulya; dob; triangulum; xilofon; metalofon; cintányér, csengő)	vannak hangszerek de bővítésük szükséges
5.	az anyanyelv fejlesztésének, a kommunikációs képességek fejlesztésének eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: okoskocka; logico eszközök; beszédfejlesztés eszközei; hangképzést segítő eszközök; könyvek)	van, de mesekönyvek beszerzése is folyamatos
6.	értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitást fejlesztő anyagok, eszközök	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: érzékelés-észlelés fejlesztését segítő eszközök; okoskocka; összetett fejlesztő eszközök, logico, sakkjátékszótér eszközcsoomag)	van
7.	ábrázoló tevékenységet fejlesztő eszközök	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembe vételével	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: rajzolás, festés, mintázás, kézművesség eszközei)	van
8.	a természeti-emberi-tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok	gyermekcsoportonként a gyermeklétszám figyelembe vételével	az óvoda pedagógiai programja szerint (pl: logico; okoskocka; lotto játékok; kirakó eszközök; adott témakörhöz rendelt digitális adathordozók)	van
9.	munka jellegű tevékenységek eszközei	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint	van bővítésük folyamatos
10.	0 2. A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök			
11.	digitális hang lejátszásra és képmegjelenítésére alkalmas eszköz	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	projektor, vagy interaktív kijelző	van
12.	hangfalak	(székhelyen és telephelyen) 1		van

13.	diavetítő	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		van
14.	vetítővászon	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1		van
15.	hangszer (pedagógusoknak)	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	az óvoda pedagógiai programja szerint	van
16.	hangszer (gyermekeknek)	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	az óvoda pedagógiai programja szerint	van, de bővítésük szükséges
17.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések	gyermekcsoportonként a gyermekek 30%-ának megfelelő mennyiségben	sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő óvodában; az óvoda pedagógiai programja szerint	van bővítésük folyamatos

V. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ GYERMEKEK NEVELÉSÉNEK TOVÁBBI SPECIÁLIS ESZKÖZEI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű, környezettudatos eszközzel, felszereléssel

	A	B	C	
1.	1. Beszédfogyatékosok			
2.	tükör 120x180 cm	csoportonként 1		1 db
3.	logopédiai alapkészlet	csoportonként 1		nincs
4.	2. Hallási fogyatékosok			
5.	dallamíró	csoportonként 1		nincs
6.	hallásvizsgáló és hallókészülék tesztelő felszerelés	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos óvodai csoportban látja el és a gyermekek száma nem éri el a tizenhármát, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében	nincs
7.	vezetékes vagy vezeték nélküli egyéni, illetve csoportos adó-vevő készülék	gyermeklétszám szerint 1		nincs
8.	a különböző nyelvi kommunikációs szinteknek megfelelő kifejezések képi megjelenítésére alkalmas elektronikus információhordozó	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos óvodai csoportban látja el és a gyermekek száma nem éri el a tizenötöt, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében	nincs
9.	nyelvi kommunikáció vizuális, auditív megjelenítésének ellenőrzésére alkalmas esz-	óvodánként (székhelyen és telephelyen) 1	abban az esetben, ha az óvoda a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését a többi gyermekkel azonos óvodai csoportban látja el és a gyermekek száma nem éri el	nincs

	köz		a tizenötöt, az eszköz használata megoldható másik köznevelési intézménnyel történő együttműködés keretében	
10.	szurdologopédiai eszközök	csoportonként 1		nincs
11.	3. Látási fogyatékosok			
12.	olvasótelevízió	gyermeklétszám figyelembevételével	gyengén látók, alig látók számára	nincs
13.	hatrekeszes doboz, gombás tábla, szöges tábla, csörgő labda	gyermeklétszám szerint 1		nincs

Munkavédelmi eszközök

1	Egészségügyi láda			van
2.	Gyógyszeresszekrény			külön szekrényben elkülönítve
3.	Munkaruha			van, de beszerzésük folyamatos
4.	Tűzoltó készülék			van

162/2025

Véleményezési jegyzőkönyv.

Az óvodai Szülői Munkaközösség tagjai az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde módosított Pedagógiai Programját, melynek átdolgozását átírását intézmény névváltozás és a jogszabályi változások tettek indokoltta, megismerték, és abban foglaltakkal egyöntetűen egyetértének.

Az elfogadás tényét az alábbiakban hitelesítő aláírással a Szülői Szervezet Elnöke tanúsítja.

Egerág, 2025.08.28.

.....
Kontár-Kovács Réka

Kontár-Kovács Réka

Szülői Szervezet Elnöke

161/2025

Elfogadás és törvényességi jegyzőkönyv.

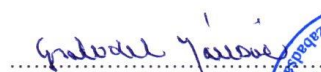
Az Egerági Táltos Csikó Óvoda és Bölcsőde nevelőtestülete 100%-ban megismerte, és ugyanennyi százalékban el is fogadta, az intézmény átdolgozott, módosított Pedagógiai Programját, melynek átdolgozását az intézmény nevének megváltozása és a jogszabályi változások tettek indokoltá.

Az elfogadás tényét a nevelőtestület tagjai az alábbiakban hitelesítő aláírásukkal tanúsítják

Egerág, 2025.08. 27.

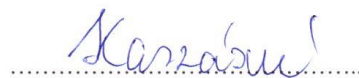
Dr. Horváthné Hosszu Beatrix
Óvodapedagógus

Gradvohl Jánosné Igazgató

Kelemen Leonetta
Óvodapedagógus gyakornok

Kaszásné Skaczel Anikó
Óvodapedagógus

Kuthy Sarolta
Óvodapedagógus

